

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 6.6.2018.
COM(2018) 439 final

2018/0229 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o uspostavi programa InvestEU

{SEC(2018) 293 final} - {SWD(2018) 314 final} - {SWD(2018) 316 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

Za potrebe višegodišnjeg financijskog okvira (VFO), koji će se početi primjenjivati od 2021., potrebno je uspostaviti program EU-a za ulaganja kojim će se ostvariti horizontalni ciljevi u smislu pojednostavnjenja, fleksibilnosti, sinergija i usklađenosti relevantnih politika EU-a. U Komisijinu Dokumentu za razmatranje o budućnosti financija EU-a naglašava se potreba da se „postigne više s manje” i poveća učinak proračuna Unije u vrijeme proračunskih ograničenja. Kako bi se riješio problem dostupnosti većeg broja postojećih financijskih instrumenata na razini Unije, u dokumentu za razmatranje predlaže se moguće rješenje da se ti instrumenti objedine u jedinstveni fond kojim bi se potpora pružala putem različitih vrsta financijskih proizvoda, pri čemu bi se veći naglasak stavljao na područja i ciljeve politika. U njemu se predlaže da bi financijski instrumenti na razini Unije i instrumenti kojima upravljaju države članice trebali biti komplementarni.

U okviru tekućeg i prethodnih višegodišnjih financijskih okvira financijski instrumenti razvijali su se u okviru raznih programa. Tijekom višegodišnjeg financijskog okvira 2014.–2020. Komisija je razvila 16 financijskih instrumenata kojima se centralizirano upravlja. Proračunska sredstva dodijeljena instrumentima za unutarnja djelovanja trenutačno iznose 5,2 milijardi EUR. Cilj je tih instrumenata potaknuti ulaganja u različitim područjima politika, primjerice istraživanje i inovacije, financiranje malih i srednjih poduzeća (MSP-ovi), infrastruktura, kulturni sektori te promicati okolišnu i socijalnu održivost.

Financijski instrumenti predstavljaju mehanizam za provedbu programa iz europskih strukturnih i investicijskih fondova pod podijeljenim upravljanjem upravljačkih tijela. Ukupni proračun koji se planira izvršiti putem financijskih instrumenata pod podijeljenim upravljanjem u okviru VFO-a za 2014.–2020. iznosi približno 21 milijardu EUR.

Nadalje, kao posljedica financijske krize i krize državnog duga koje su trajale od 2008. do 2015. poticanje zapošljavanja, rasta i ulaganja postalo je jedan od deset prioriteta Komisije koja je u 2014. kao odgovor na niske razine ulaganja donijela Plan ulaganja za Europu. Glavni je element tog Plana Europski fond za strateška ulaganja (EFSU) koji je uspostavljen 2015. kako bi se do sredine 2018. mobilizirala dodatna ulaganja u iznosu od najmanje 315 milijardi EUR kao potpora kapacitetu Grupe Europske investicijske banke za preuzimanje rizika putem jamstva EU-a u iznosu od 16 milijardi EUR zajedno s financiranjem od 5 milijardi EUR iz vlastitih sredstava Grupe Europske investicijske banke. Zbog njegova uspjeha krajem 2017. produženo je trajanje EFSU-u te su povećana njegova sredstva. Njime se sada pruža proračunsko jamstvo u iznosu od 26 milijardi EUR osigurano rezervacijama za proračunska sredstva u iznosu od 9,1 milijardu EUR. Nadalje, Grupa Europske investicijske banke osigurava dodatan kapacitet za preuzimanje rizika u iznosu od 7,5 milijardi EUR. Cilj je do kraja 2020. mobilizirati dodatna ulaganja u iznosu od najmanje 500 milijardi EUR. Program InvestEU temeljit će se na istom uspješnom proračunskom modelu kao i EFSU, odnosno nastojat će se da se skromnim proračunskim sredstvima uspije mobilizirati što veća razina privatnih ulaganja.

Uvjeti za ulaganja poboljšali su se od 2014. zahvaljujući poboljšanju ekonomskih uvjeta i javnim intervencijama primjerice u okviru EFSU-a. No, u različitim područjima politika i dalje znatno nedostaju ulaganja, koja su često otežana zbog trajnih tržišnih nedostataka. Kako bi se ostvarili ambiciozni ciljevi politika Unije, ključno je za financiranje ulaganja privući privatni kapital te istovremeno prilagoditi pristup kako bi on bio relevantniji za provedbu politika. Program InvestEU pridonijet će ostvarenju ciljeva politika Unije, osobito ciljeva u okviru programa COSME i Obzor Europa, kad god je primjereno upotrijebiti povratnu

potporu za ulaganja. U Komisijinu prijedlogu o modernom proračunu za Europu utvrđuje se da se financijska omotnica u iznosu od 3,5 milijardi EUR dodjeljuje programu Obzor Europa u okviru fonda InvestEU, kako bi se pridonijelo dijelu politika koji se odnosi na istraživanje, inovacije i digitalizaciju, pri čemu ukupni indikativni dodijeljeni iznos za jamstvo EU-a iznosi 11,25 milijardi EUR.

U okviru VFO-a za razdoblje 2021.–2027. uspostavlja se program InvestEU kao jedinstveni instrument EU-a za potporu ulaganjima za unutarnja djelovanja koji se temelji na uspješnim rezultatima Europskog fonda za strateška ulaganja i postojećih financijskih instrumenata za interne politike. Sastojat će se od 4 sljedeća elementa: i. fonda InvestEU kojim se pruža jamstvo EU-a, ii. savjetodavnog centra InvestEU koji će pružati tehničku pomoć za izradu projekata, iii. portala Invest EU koji sadržava lako dostupnu bazu podataka za promicanje projekata kojima je potrebno financiranje i iv. operacija mješovitog financiranja.

Privlačenje privatnih ulaganja u okviru fonda Invest EU-a temeljit će se na potražnji. Njime će se osobito poticati ulaganja u inovacije, digitalizaciju i održivu infrastrukturu, no zadovoljavat će se i potrebe socijalnog sektora i sektora malih i srednjih poduzeća. Bit će važno uključiti male i lokalne projekte.

Fond InvestEU uključuje proračunsko jamstvo kojim će se osigurati financijski proizvodi koje nude partneri u provedbi. Usmjeren je na projekte s dodanom vrijednosti EU-a i promiče usklađen pristup financiranju ciljeva politika EU-a. U okviru njega osigurava se djelotvorna i učinkovita kombinacija financijskih instrumenata EU-a za specifična područja politika.

Ovim se prijedlogom predviđa da se on počinje primjenjivati od 1. siječnja 2021. te je on upućen Uniji od 27 država članica u skladu s obavijesti Ujedinjene Kraljevine o njezinoj namjeri da se povuče iz Europske unije i Euratoma na temelju članka 50. Ugovora o Europskoj uniji koju je Europsko vijeće primilo 29. ožujka 2017.

- **Razlozi i ciljevi**

Kao jedinstveni program ulaganja za interne politike Unije program InvestEU istovremeno je i instrument politike i instrument za njezinu provedbu.

Kao instrument politike opći je cilj programa InvestEU podupirati ciljeve politike Unije na način da se u Uniji mobiliziraju javna i privatna ulaganja, čime se uklanjanju tržišni nedostaci i rješava problem nedostatka ulaganja koji koče ostvarivanje ciljeva EU-a koji se odnose na održivost, konkurentnost i uključivi rast.

Cilj je osigurati financijska sredstva ekonomskim subjektima s profilom rizika koje privatni financijeri ne mogu uvijek ili ne žele preuzeti kako bi se potaknula konkurentnost gospodarstva EU-a, održivi rast, socijalna otpornost i uključivost te integracija tržišta kapitala u EU-u u skladu s ciljevima politike EU-a u različitim sektorima. Program InvestEU koji se temelji na jamstvu EU-a pridonijet će modernizaciji proračuna EU-a i povećati učinak proračuna EU-a tako što će se „s manje sredstava ostvarivati bolji rezultati”. U slučaju ekonomski isplativih projekata kojima se ostvaruju prihodi, sustavnija uporaba proračunskog jamstva pridonijet će povećanju učinka javnih sredstava.

Program InvestEU trebao bi imati kapacitete za izradu strategije EU-a kojom će se riješiti problem niske razine ulaganja u Uniji. Program InvestEU pridonijet će integraciji europskih tržišta kapitala u okviru unije tržišta kapitala i jačanju jedinstvenog tržišta jer će se diversificirati izvori financiranja i promicati održivo financiranje. Kao sredstvo na razini Unije kojim se objedinjuju znanja o financijskim pitanjima, tržištima, tehničkim pitanjima i politikama, program InvestEU trebao bi biti katalizator financijskih inovacija kojima se pridonosi ostvarenju ciljeva politike.

Kao instrument za provedbu, cilj je fonda InvestEU učinkovitije izvršavanje proračuna EU-a na temelju proračunskog jamstva, ostvarivanje ekonomija razmjera, povećanje vidljivosti djelovanja EU-a i pojednostavnjenje okvira za izvješćivanje i preuzimanje odgovornosti. Cilj je predložene strukture pojednostavnjenje, veća fleksibilnost i uklanjanja mogućih preklapanja između naočigled sličnih instrumenata potpore EU-a.

Osim jamstva EU-a na razini Unije, prijedlogom se predviđa mogućnost da države članice upotrijebe dio sredstava iz fondova pod podijeljenim upravljanjem putem posebnog odjeljka iz jamstva EU-a u okviru fonda InvestEU kako bi ostvarile iste ciljeve ako na nacionalnoj ili regionalnoj razini postoje tržišni nedostaci ili neoptimalna razina ulaganja.

Nadalje, savjetodavni centar InvestEU pružat će savjetodavnu potporu i popratne mjere za razvoj projekata tijekom cijelog ciklusa ulaganja kako bi se potaknulo osmišljavanje i razvoj projekata i pristup financiranju. Usluge savjetodavnog centra InvestEU pružat će se u područjima politika obuhvaćenima programom InvestEU i taj će savjetodavni centar biti jedinstvena točka pristupa za promotore projekata i posrednike. Usluge savjetodavnog centra InvestEU bit će komplementarne aktivnostima tehničke pomoći koja se provodi u okviru programa pod podijeljenim upravljanjem.

Naposljetku, portal InvestEU osigurat će veću vidljivost mogućnosti za ulaganja u Uniji i time pomoći promotorima projekata koji prikupljaju financijska sredstva.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u određenom području**

Prijedlog je u potpunosti usklađen s postojećim odredbama politika jer se programom InvestEU pruža jamstvo EU-a u cilju učinkovitog korištenja proračunskih sredstava EU-a kada se operacije kojima se ostvaruju prihodi financiraju u skladu s ciljevima politika EU-a koje uključuju uniju tržišta kapitala, strategiju jedinstvenog digitalnog tržišta, paket Čista energija za sve Europljane, akcijski plan EU-a za kružno gospodarstvo, strategiju za mobilnost s niskom razinom emisije, obrambenu strategiju i svemirsku strategiju za Europu. U okviru svojeg područja primjene fonda InvestEU pruža financijsku potporu tim strategijama koje se međusobno nadopunjuju.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Program InvestEU nadopunjuje financiranje bespovratnim sredstvima i druga djelovanja u okviru područja politika za koje pruža potporu, primjerice Obzor Europa, Instrument za povezivanje Europe, program Digitalna Europa, program jedinstvenog tržišta, program za konkurentnost MSP-ova, program o europskoj statistici, europski svemirski program, Europski socijalni fond+, Kreativna Europa, program za okoliš i klimatske aktivnosti (LIFE) i Europski fond za obranu. Prema potrebi osigurat će se sinergija s instrumentima vanjske politike.

Kombiniranjem financiranja s financiranjem bespovratnim sredstvima osigurava se komplementarnost s drugim programima potrošnje.

Program InvestEU komplementaran je i europskim strukturnim i investicijskim fondovima. Kako bi se olakšalo korištenje sredstava iz određenih fondova pod podijeljenim upravljanjem (Europski fond za regionalni razvoj (EFRR), Europski socijalni fond+ (ESF+), Kohezijski fond, Europski fond za pomorstvo i ribarstvo (EFPR) i Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR)) putem financijskih proizvoda, države članice mogu se osloniti na program InvestEU, što je znatno pojednostavnjenje u usporedbi s postojećom situacijom jer će se u ovom slučaju primjenjivati samo jedan skup pravila.

Djelovanja u okviru programa InvestEU trebale bi se koristiti na proporcionalan način za uklanjanje određenih tržišnih nedostataka ili neoptimalne razine ulaganja, a da pritom ne

dolazi do dupliciranja ili istiskivanja privatnih ulaganja te da postoji jasna dodana vrijednost EU-a. Time će se osigurati usklađenost djelovanja Programa s pravilima EU-a o državnim potporama, čime se izbjegava neopravdano narušavanje natjecanja na unutarnjem tržištu.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Prijedlog se temelji na članku 173. (industrija) i članku 175. trećem stavku (ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija) Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

U skladu s utvrđenom sudskom praksom navedena pravna osnova odražava glavni sadržaj prijedloga. Postupci propisani za oba članka koji čine pravnu osnovu isti su (redovni zakonodavni postupak).

• Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

Program InvestEU uključuje ulaganja i pristup financiranju kojima se pruža potpora prioritetima politika EU-a i uklanjaju tržišni nedostaci i rješava problem neoptimalne razine ulaganja na razini Unije. Njime se podupire izrada inovativnih financijskih proizvoda, njihov razvoj i testiranje na tržištu EU-a kao i sustavi za njihovo širenje kako bi se uklonili tržišni nedostaci i riješio problem neoptimalne razine ulaganja na razini Unije.

Odjeljak koji se odnosi na države članice i u kojem je sudjelovanje dobrovoljno omogućio bi uklanjanje tržišnih nedostataka i rješavanje problema neoptimalne razine ulaganja koji su specifični za pojedine države članice, što bi se temeljilo na financijskim proizvodima izrađenima na središnjoj razini, čime bi se osigurala učinkovitija geografska raspodjela resursa, ako je to opravdano. Time bi se državama članicama omogućilo da u okviru fonda InvestEU iskoriste dio svojih sredstava iz Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR), Europskog socijalnog fonda+ (ESF+), Kohezijskog fonda, Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo (EFPR) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR)).

Predložena struktura koja podrazumijeva dva odjeljka u svakoj sastavnici politike omogućuje djelotvornu primjenu načela supsidijarnosti. Nadalje, na oba odjeljka unutar svake sastavnice primjenjivat će se ista pravila fonda InvestEU, koja će predstavljati jasniji i jednostavniji okvir za korištenja različitih izvora sredstava iz fondova EU-a.

• Proporcionalnost

Za ostvarenje dugoročnih ciljeva EU-a koji se odnose na održivost, konkurentnost i uključiv rast potrebna su znatna ulaganja u različitim područjima politika, koja među ostalim uključuju nove modele mobilnosti, obnovljive izvore energije, energetske učinkovitost, prirodni kapital, inovacije, digitalizaciju, vještine, socijalnu infrastrukturu, kružno gospodarstvo, klimatsku politiku, oceane te osnivanje i rast malih poduzeća.

Treba ulagati više napora u rješavanje problema trajne tržišne rascjepkanosti i trajnih tržišnih neuspjeha koji nastaju zbog nesklonosti ulagača iz privatnog sektora preuzimanju rizika, ograničenih kapaciteta javnog sektora i strukturne neučinkovitosti ulagačkog okruženja. Države članice ne mogu same u dovoljnoj mjeri nadoknaditi nedostatak ulaganja.

Djelovanjem na razini EU-a mobilizira se kritična masa resursa kako bi se postigao što veći učinak ulaganja na terenu. Prijedlog ne zamjenjuje ulaganja na razini država članica, već se njime potiče komplementarnost tim ulaganjima na način da se potpora usmjerava na projekte s dodanom vrijednosti EU-a. Nadalje, djelovanjem na razini EU-a ostvaruje se učinak ekonomije razmjera u primjeni inovativnih financijskih proizvoda jer se tako mobiliziraju ulaganja iz privatnog sektora u cijelom EU-u i najučinkovitije koriste institucije EU-a i

njihova stručna znanja. Djelovanje na razini EU-a osigurava pristup diversificiranom portfelju europskih projekata, čime se mobiliziraju privatna ulaganja, i omogućuje inovacijska financijska rješenja koja se mogu dodatno razvijati ili kao takva primjenjivati u svim državama članicama.

te je to jedino sredstvo na razini EU-a kojim se mogu učinkovito zadovoljiti potrebe za ulaganjima povezane s ciljevima politika EU-a. Nadalje, i dalje su potrebne strukturne reforme i poboljšano regulatorno okruženje kako bi se riješio problem nedostatka ulaganja u razdoblju 2021.–2027.

- **Odabir instrumenta**

Cilj je ovog prijedloga uvesti jedinstveni instrument kojim se pruža proračunsko jamstvo EU-a kako bi se potaknule operacije financiranja i operacije ulaganja koje provode partneri u provedbi u skladu sa zaključcima iz procjene učinka prema kojima je potrebno iskoristiti uspjeh EFSU-a i prethodnih financijskih instrumenata, istovremeno uzimajući u obzir stečeno iskustvo, među ostalim u pogledu sprječavanja rascjepkanosti i mogućih preklapanja. Stoga se predlaže donošenje uredbe.

3. REZULTATI RETROSPEKTIVNIH EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINAKA

- **Retrospektivne evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Prijedlog se temelji na iskustvo koje proizlazi iz evaluacija prethodnih financijskih instrumenata i EFSU-a. Konkretno, u 2018. provedena je neovisna evaluacija EFSU-a [unijeti upućivanje na vanjsku evaluaciju i radni dokument službi Komisije], uz nekoliko drugih evaluacija EFSU-a provedenih od njegova uvođenja:

- Komisijina evaluacija o uporabi jamstva EU-a i funkcioniranju Jamstvenog fonda EFSU-a¹, kojoj je priloženo mišljenje Revizorskog suda²
- evaluacija o funkcioniranju EFSU-a koju je proveo EIB³ (listopad 2016.) i
- neovisna vanjska evaluacija o primjeni Uredbe o EFSU-u⁴ (studen 2016.).

Sažetak glavnih zaključaka tih evaluacija naveden je u Komunikaciji Komisije o Planu ulaganja za Europi (COM (2016) 764)⁵.

U svim je evaluacijama zaključeno da je jamstvo EU relevantno i da je EIB-u omogućilo da provede rizičnije operacije i uvede rizičnije proizvode kako bi se pružila potpora većem broju korisnika. Pokazalo se i da je EFSU relevantno sredstvo za mobilizaciju privatnog kapitala. Kad je riječ o upravljanju, neovisna evaluacija iz 2018. naglasila je važnost postojanja Odbora za ulaganja, čime se jamči vjerodostojnost sustava, transparentnost njegovih odluka i kvaliteta tablice pokazatelja, koja se smatra relevantnim instrumentom koji omogućuje dosljednu prezentaciju projekata i sažetke zaključaka o ocjenjivanju.

Na temelju zaključenih operacija u okviru EFSU-a do kraja 2017. mobilizirana su ulaganja u vrijednosti od 207 milijardi EUR, što predstavlja 66 % ciljne vrijednosti. Kad se uključe i odobrene operacije, ta vrijednost iznosi 256 milijardi EUR, odnosno 81 % ciljne vrijednosti. Ekstrapolacijom tog trenda za dodatnih 6 mjeseci i ako se provedba EFSU-a završi do sredine

¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52016SC0297&from=EN>

² https://www.eca.europa.eu/Lists/News/NEWS1611_11/OP16_02_EN.pdf

³ <http://www.eib.org/infocentre/publications/all/evaluation-of-the-functioning-of-the-efsi.htm>

⁴ https://ec.europa.eu/commission/publications/independent-evaluation-investment-plan_en

⁵ <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2016/EN/COM-2016-764-F1-EN-MAIN.PDF>

2018., očekuje se da će do sredine 2018. ili ubrzo nakon toga vrijednost odobrenih operacija iznositi 315 milijardi EUR.

U evaluacijama je primijećeno da je udio te vrijednosti veći u državama članicama s dobrom razinom institucijskih kapaciteta. Međutim, ako se mobilizirana ulaganja usporede s bruto domaćim proizvodom država članica, u tom je slučaju taj udio manji. Kako bi se poboljšala geografska ravnoteža, Europski savjetodavni centar za ulaganja ima veću relevantnost.

Stvarni multiplikacijski učinak EFSU-a na dan 31. prosinca 2017. bio je u skladu s predviđenom vrijednosti, odnosno da se do kraja 2017. postigne ukupni opći multiplikacijski učinak od 13,5 u odnosu na ciljnu vrijednost od 15 na kraju razdoblja ulaganja. EFSU je bio djelotvoran u mobilizaciji privatnih ulaganja jer je oko 64 % ulaganja mobilizirano u privatnom sektoru.

Kad je riječ o djelotvornosti, pokazalo se da je jamstvo EU-a djelotvornost sredstvo kojim se povećava volumen rizičnijih operacija koje provodi Europska investicijska banka. Konkretno, za jamstvo EU-a potrebna su manja proračunska sredstva u usporedbi s financijskim instrumentima jer se njime zahtijeva razborita ali ograničena razina rezervacija u odnosu na financijske obveze. Njime se pokrivaju nepredviđene obveze i stoga se time ostvaruju ekonomije razmjera koje dovode do veće razine mobiliziranih ulaganja za svaki potrošeni euro. Dokazi analizirani u okviru neovisne evaluacije iz 2018. jasno pokazuju da je vrijednost jamstva EU-a u okviru EFSU-a bila primjerena te da je i pristup za modeliranje ciljne vrijednosti EFSU-a bio općenito primjeren i u skladu sa standardima industrije, no predložena su određena poboljšanja.

Pokazalo se da je za proračun EU-a troškovno isplativija uporaba proračunskog jamstva jer se njime ograničavaju isplate naknada za upravljanje partnerima u provedbi. Kad je riječ o EFSU-a, EU-u se pripisuju primici od jamstva EU-a u okviru sastavnice za infrastrukturu i inovacije.

U neovisnoj evaluaciji iz 2016. naglašena je potreba da se bolje definira i pojasni koncept dodatnosti. Stoga je u Uredbi o EFSU-u uključeno nekoliko mjera kojima se pojašnjava taj koncept i kriteriji te se povećava transparentnost procesa.

U neovisnoj evaluaciji iz 2018., u okviru koje su se mogle ocijeniti samo operacije odobrene u okviru EFSU-a te se stoga nisu mogle testirati nove mjere uvedene u okviru EFSU-a 2.0, potvrđena je potreba da se dodatno razjasni koncept dodatnosti i definiraju neoptimalne razine ulaganja. Konkretno, zaključeno je da su operacije u okviru EFSU-a rizičnije u usporedbi s uobičajenim operacijama Europske investicijske banke (izvan okvira EFSU-a), kako se propisuje Uredbom o EFSU-u. Međutim, razne ankete i intervjui pokazali su da je u okviru dijela EFSU-a koji se odnosi na infrastrukturu i inovacije možda došlo do istiskivanja privatnih ulaganja, što znači da bi tu situaciju trebalo izbjeći u okviru programa InvestEU.

U neovisnoj evaluaciji iz 2018. naglašena je i nefinancijska dodana vrijednost privlačenja novih ulagača, demonstracija i tržišnog testiranja novih proizvoda i modela financiranja te pružanja potpore pružateljima financijskih usluga da prihvate više standarde za operacije.

Evaluacija koju je EIB proveo 2016. i neovisna evaluacija iz 2018. potvrdile su da je EFSU na početku poremetio upotrebu drugih financijskih instrumenata na razini EU-a jer je ponudio slične financijske proizvode, osobito dužnički instrument u okviru Instrumenta za povezivanje Europe i dijela instrumenta InnovFin, što je djelomično riješeno na način da su se postojeći instrumenti usmjerili prema novim tržišnim segmentima.

Prijedlog o osnivanju fonda InvestEU temelji se na iskustvo koje proizlazi iz evaluacija prethodnih financijskih instrumenata koji se odnose na dvadesetogodišnje razdoblje (Instrument za povezivanje Europe, Obzor 2020., COSME itd.) i instrumenti koji su uvedeni

prijašnjim financijskim okvirima primjerice, kao što je program za konkurentnost i inovacije. Općenito, te evaluacije potvrđuju da u Europi i dalje nedostaje ulaganja u sektorima i područjima obuhvaćenima financijskim instrumentima EU-a te da je potpora ulaganjima na razini EU-a i dalje relevantna i potrebna kako bi se ispunili ciljevi politika EU-a. Međutim, u njima je naglašeno i da bi se trebala povećati usklađenost različitih financijskih instrumenata na razini EU-a i drugih inicijativa EU-a, da bi se trebale bolje iskoristiti sinergije s nacionalnim i regionalnim inicijativama te da među postojećim instrumentima postoje preklapanja. Da bi se smanjila moguća preklapanja, potrebna je bolja koordinacija i izrada instrumenata za potporu ulaganjima. Zbog njihova većeg broja potrebno je ojačati mehanizme za opću koordinaciju djelovanja, čime se izbjegava nepotrebno povećavanje njihova broja i postiže veća razina sinergije.

Kad je riječ o instrumentima u okviru COSME-a kojima se nudi potpora MSP-ovima koji su ključni za buduću konkurentnost Unije, evaluacije pokazuju da je primjena tih instrumenata otežana zbog tržišnih nedostataka i ograničenog pristupa financiranju, s čime se suočavaju MSP-ovi. Novoosnovana poduzeća, manji MSP-ovi i poduzeća koja ne raspolažu dovoljnim kapitalom suočavaju se s kontinuiranim i strukturnim tržišnim nedostatkom financiranja dužničkim instrumentima u cijelom EU-u. Revizorski sud naveo je u posebnom izvješću da je instrument za davanje jamstva MSP-ovima imao pozitivan učinak na rast MSP-ova koji su primili potporu. U skladu s preporukama Revizorskog suda potrebne su bolja usmjerenost na korisnike i veća koordinacija s nacionalnim sustavima⁶.

Kad je riječ o financijskim instrumentima u okviru programa Obzor 2020., evaluacije pokazuju da je potrebno riješiti ključan problem pristupa financiranju kako bi se poboljšali inovacijski rezultati u Europi te potvrđuju da su ti instrumenti ostvarili dobre rezultate u kontekstu sve veće potražnje za rizičnim kapitalom u području istraživanja i inovacija te da su Grupi EIB-a omogućili da uključe nove rizičnije segmente. Međutim, naglašena je potreba da se poveća razina sinergije s drugim programima financiranja EU-a, kao i potreba da se uklone preostale prepreke u kontekstu pružanja pomoći razvoju inovativnih poduzeća već u ranoj fazi. Naglašeno je i da je relativno mali broj poduzeća koja su primila bespovratna sredstva u okviru Obzora 2020. imalo koristi od financijskih instrumenata u okviru tog programa, što može kočiti širenje poslovanja inovativnih poduzeća.

Fond InvestEU temeljit će se na tom stečenom iskustvu i bit će usmjeren na primatelje potpora u području istraživanja i inovacija (uključujući inovativne MSP-ove i poduzeća srednje tržišne kapitalizacije) kako bi im omogućio bolji pristup financiranju u svim fazama razvoja. Iskoristit će sinergiju između financiranja bespovratnim sredstvima i tržišnog financiranja tako što će olakšati njihovo kombiniranje. Nadalje, u reviziji instrumenta jamstva koju je proveo Revizorski sud preporučena je veća usmjerenost na inovativnija poduzeća kao korisnike. Objedinjavanjem stručnog znanja i resursa InvestEU bit će usmjeren na poduzeća koja se bave rizičnijim inovacijskim aktivnostima.

U području socijalnih pitanja i u pogledu Programa za zapošljavanje i socijalne inovacije (EaSI), postoje empirijski dokazi da u Uniji u znatnoj mjeri nedostaju ulaganja u socijalnu infrastrukturu, socijalna poduzeća koja proizvode robu (materijalna imovina) i u socijalne usluge, ideje i ljude (nematerijalna imovina), a ta su ulaganja ključna da bi države članice Unije razvila pravedna i uključiva društva koja se temelje na znanju.

Mikrofinanciranje i socijalna poduzeća u Europi tek se razvijaju i dio su tržišta u nastajanju koje se još nije razvilo. Kako je naglašeno u evaluaciji EaSI-ja na sredini razdoblja koja je provedena 2017., financijskim instrumentima u okviru EaSI-ja pružila se potpora ugroženim skupinama i olakšao pristup financiranju za socijalna poduzeća, čime se ostvario značajan

⁶ <https://www.eca.europa.eu/en/Pages/DocItem.aspx?did=44174>

socijalni učinak. Iz zaključaka evaluacije proizlazi da potpuni potencijal potvrđen dosad ostvarenim rezultatima opravdava nastavak pružanja potpore ulaganjima u području socijalnih pitanja i da je potrebno dodatno financiranje koje će se pružati u okviru programa InvestEU.

Izvješće o procjeni učinka programa InvestEU uključuje detaljni sažeti prikaz rezultata evaluacije.

- **Savjetovanje s dionicima**

Procjena učinka temeljila se na otvorenom javnom savjetovanju o fondovima EU-a u području ulaganja, istraživanja i inovacija, malih i srednjih poduzeća i jedinstvenog tržišta, te osobito na odgovorima koji su se odnosili na potporu EU-a ulaganjima⁷.

U okviru ovog prijedloga uzeti su u obzir rezultati otvorenog javnog savjetovanja. Konkretno, većina ispitanika izrazila je mišljenje da se postojećom potporom za ulaganja na razini EU-a ne mogu u dovoljnoj mjeri riješiti problemi politika, primjerice smanjenje nezaposlenosti, potpora socijalnim ulaganjima, olakšavanje prijelaza na digitalno gospodarstvo i pristupa financiranju, osobito malim i srednjim poduzećima, čime će se osigurati čist i zdrav okoliš te podržati industrijski razvoj.

Ispitanici su naglasili važnost nošenja s izazovima politika na razini EU-a, među ostalim, u područjima kao što su istraživanje, potpora obrazovanju i osposobljavanju, čist i zdrav okoliš i prijelaz na niskougljično i kružno gospodarstvo te smanjenje nezaposlenosti.

Oko 60 % ispitanika u okviru otvorenog javnog savjetovanja o strateškoj infrastrukturi izrazilo je mišljenje da su poteškoće u pristupu financiranju prepreka koja onemogućuje postojećim programima uspješnije ostvarenje ciljeva politika.

Većina sudionika podržala je utvrđene mjere kojima bi se moglo pridonijeti pojednostavnjenju i smanjenju administrativnog opterećenja. Konkretno, to bi značilo manji broj pravila koja su jasnija i kraća, usklađivanje pravila o fondovima EU-a te stabilan i fleksibilan okvir tijekom programskog razdoblja.

Cilj je programa da se ti rezultati uzmu u obzir te da se naglasak stavi na prioritet politika Unije u kontekstu pružanja potpore u okviru fonda InvestEU. Jedinstvenim skupom pravila koji bi se utvrdili u okviru fonda InvestEU trebao bi se riješiti problem mogućih preklapanja, a krajnjim korisnicima osobito olakšati podnošenje zahtjeva za potporu. InvestEU raspolaže mehanizmom fleksibilnosti koji mu omogućuje prilagodbu tržišnim situacijama i potrebama. Usklađeni su i zahtjevi za izvješćivanje.

- **Vanjsko stručno znanje**

Vanjska evaluacija provedena je u skladu s člankom 18. stavkom 6. Uredbe (EU) 2015/1017 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. lipnja 2015. o Europskom fondu za strateška ulaganja, Europskom savjetodavnom centru za ulaganja i Europskom portalu projekata ulaganja i o izmjeni uredaba (EU) br. 1291/2013 i (EU) br. 1316/2013 – Europski fond za strateška ulaganja⁸, kako je objašnjeno u pododjeljku „Retrospektivna evaluacija / provjera primjerenosti postojećeg zakonodavstva”, te se objavljuje istovremeno s ovim prijedlogom.

⁷ Riječ je o jednom dijelu otvorenog javnog savjetovanja o ulaganjima, istraživanju i inovacijama, malim i srednjim poduzećima i jedinstvenom tržištu.

https://ec.europa.eu/info/consultations/public-consultation-eu-funds-area-investment-research-innovation-smes-and-single-market_en

⁸ SL L 169, 1.7.2015., str. 1.

• Procjena učinka

U procjeni učinka [*unijeti upućivanje na procjenu učinka*] detaljno se analiziraju glavni izazovi za sljedeći VFO, osobito nedostatak ulaganja i neoptimalne razine ulaganja u različitim područjima, primjerice istraživanje i inovacije, održiva infrastruktura, financiranje MSP-ova i socijalna ulaganja. Analiziraju se i objašnjavaju predloženi odabiri za strukturu fonda InvestEU, njegovu upravljačku strukturu, ciljeve, mjere, financijske proizvode i krajnje korisnike. U procjeni učinka prema potrebi opisuju se i razmatrana alternativna rješenja i razlozi predloženih odabira, posebno kad je riječ o uspostavi jedinstvenog instrumenta za potporu ulaganjima, instrumentu za potporu ulaganjima, mehanizmima provedbe i partnerima u provedbi te predloženoj upravljačkoj strukturi.

U procjeni učinka naglašava se da je postojeće iskustvo koje proizlazi iz uporabe financijskih instrumenata EU-a i proračunskog jamstva EFSU-a pokazalo da je tijekom sljedećeg VFO-a potrebno pojednostavniti, racionalizirati i bolje koordinirati instrumente EU-a za potporu ulaganjima. Iskustvo stečeno primjenom EFSU-a pokazalo je da uporaba proračunskog jamstva umjesto tradicionalnih financijskih instrumenata, kad je to moguće, podrazumijeva značajne koristi i veću djelotvornost.

U procjeni učinka identificiraju se sljedeća glavna obilježja fonda InvestEU:

- jedinstvena struktura, koja podrazumijeva izravnu komunikaciju s financijskim posrednicima, promotorima projekata i krajnjim korisnicima koji prikupljaju financijska sredstva;
- povećanje učinka financijske poluge i učinkovitije korištenje proračunskih sredstava uporabom jedinstvenog proračunskog jamstva na kojem se temelje različiti financijski proizvodi kojima se zadovoljavaju potrebe diversificiranog portfelja rizika, što podrazumijeva veću djelotvornost u usporedbi s opcijom uporabe različitih financijskih instrumenata ili namjenskih proračunskih jamstava kojima se pokriva ograničen skup rizika, na način da se propisuje niža stopa rezervacija te se istovremeno nudi istovrijedna razina zaštite;
- pojednostavnjena i usmjerena ponuda instrumenata za potporu ulaganjima usmjerenih na glavne ciljeve politika EU-a koja bi omogućila kombiniranje bespovratnih sredstava i financijskih sredstava iz različitih programa EU-a, tradicionalnih kredita EIB-a ili privatno financiranje;
- kapacitet da se predlože instrumenti specifični za pojedine sektore kojima se pruža potpora za uklanjanje određenih tržišnih nedostataka (npr. zeleno brodarstvo, energetske demonstracijske projekti, prirodni kapital);
- mjere fleksibilnosti koje će fondu InvestEU omogućiti da žurno reagiranje na tržišne promjene i prioritete politika koji se s vremenom mijenjaju;
- integrirana upravljačka struktura i struktura provedbe kojom se poboljšava interna koordinacija i jača položaj Komisije u odnosu na partnere u provedbi, što bi moglo dovesti do troškovno učinkovitijeg upravljanja, sprječavanja dupliciranja i preklapanja te veće vidljivosti u odnosu na ulagače;
- pojednostavnjeni zahtjevi za izvješćivanje, praćenje i kontrolu, jer će se zbog uspostave jedinstvenog okvira na fond InvestEU primjenjivati integrirana i pojednostavnjena pravila o praćenju i izvješćivanju;
- veća razina komplementarnosti između programa kojima se upravlja centralizirano i programa pod podijeljenim upravljanjem, što državama članicama omogućuje da

dodijeljena sredstva iz fondova pod podijeljenim upravljanjem prenesu u fond InvestEU (u odjeljku „država članica”);

- pripajanje savjetodavnog centra InvestEU fondu InvestEU kako bi se pružila potpora razvoju i provedbi niza isplativih projekata.

Niz djelovanja predviđenih u okviru fonda InvestEU provodit će se na temelju različitih proizvoda usmjerenih na različite rizike za koje su po prirodi potrebne visoke, srednje ili niske stope rezervacija, ovisno o vrsti dostupnog pokrića osiguranog jamstvom i operacijama koje primaju potporu. Komisija će izdati smjernice i pratiti primjenu i rizike koje podrazumijevaju različiti proizvodi kako bi se osigurala usklađenost općeg portfelja sa stopama rezervacija utvrđenima u prijedlogu.

Odbor za regulatorni nadzor objavio je 27. travnja 2018. pozitivno mišljenje uz određene zadržke [unijeti poveznicu na mišljenje Odbora za regulatorni nadzor]. U radnom dokumentu službi Komisije o procjeni učinka [unijeti upućivanje/poveznicu] analiziraju se pitanja na koje se osvrnuo navedeni Odbor. U izvješću se bolje objašnjavaju preklapanja između EFSU-a i financijskih instrumenata kojima se centralizirano upravlja te se objašnjava način na koji će se u okviru fonda InvestEU izbjeći preklapanja. Nadalje, detaljnije je objašnjen odabir predložene upravljačke strukture te uloga različitih tijela, što uključuje usporedbu postojećih upravljačkih mehanizama koji se trenutačno primjenjuju na EFSU-u i financijske instrumente s mehanizmima koji se predlažu u okviru fonda InvestEU. Dodana su i dodatna objašnjenja pretpostavki na kojima se temelji predviđena razina rizika i stopa rezervacija, uključujući dodatna objašnjenja funkcije za procjenu rizika u okviru upravljačke strukture.

- **Pojednostavnjivanje**

Problem neoptimalnih razina ulaganja trenutačno se rješava putem heterogenog i rascjepkanog portfelja financijskih instrumenata EU-a i EFSU-a. Ta je situacija složena za posrednike i krajnje primatelje, koji se suočavaju s različitim pravilima o prihvatljivosti i izvješćivanju.

Cilj je fonda InvestEU pojednostavniti pružanje potpore EU-a ulaganjima uspostavom jedinstvenog okvira kojim se smanjuje složenost. Zbog smanjenog broja sporazuma na temelju jedinstvenog skupa pravila u okviru fonda InvestEU pojednostavnit će se pristup dobivanja potpore EU-a za krajnje primatelje, upravljačka struktura i upravljanje instrumentima za potporu ulaganjima.

Nadalje, budući da su fondom InvestEU pokrivene sve potrebe politike za pružanje potpore ulaganjima, njime se omogućuje pojednostavnjenje i usklađivanje zahtjeva za izvješćivanje i pokazatelja uspješnosti.

- **Temeljna prava**

Prijedlog ne utječe na temeljna prava.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

U skladu s Komunikacijom Komisije o višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje 2021.–2027.⁹, proračunski okvir (obveze u tekućim cijenama) predviđen za program InvestEU iznosi 14 725 000 000 EUR, uključujući 525 000 000 EUR za pomoć za razvoj projekata i ostale popratne mjere. Ukupne izdvojene rezervacije iznosit će 15 200 000 000 EUR, od čega je 1 000 000 000 EUR osigurano prihodima, vraćanjima i povratima iz postojećih financijskih instrumenata i EFSU-a. U skladu s [člankom 211. stavkom 4. točkom (d)] [Financijske

⁹ COM(2018)321 final.

uredbe] prihodima i povratima iz fonda InvestEU osiguravaju se dodatni doprinosi za izdvajanje rezervacija.

Ovaj prijedlog sadržava zakonodavni financijski izvještaj.

5. OSTALI DIJELOVI

• Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja

Fond Invest EU (jamstvo EU-a) provodit će neizravnim upravljanjem. Komisija će s partnerima u provedbi sklopiti potrebne sporazume o jamstvu. Usluge savjetodavnog centra InvestEU pružat će se u okviru neizravnog ili izravnog upravljanja ovisno o vrsti pomoći. Portal InvestEU provodit će se uglavnom izravnim upravljanjem.

Učinak provedbe fonda InvestEU procjenjivat će se na temelju evaluacija. Evaluacije će se provesti u skladu s točkama 22. i 23. Međuinstitucijskog sporazuma od 13. travnja 2016.¹⁰, u kojem su tri institucije potvrdile da bi evaluacije postojećeg zakonodavstva i politika trebale biti temelj za procjene učinka mogućih daljnjih djelovanja. U evaluacijama će se ocijeniti učinci programa InvestEU na terenu na temelju pokazatelja/ciljnih vrijednosti programa InvestEU i detaljne analize mjere u kojoj se program InvestEU može smatrati relevantnim, učinkovitim, djelotvornim, da pruža dovoljno dodane vrijednosti EU-a i da je u skladu s ostalim politikama EU-a. Evaluacije će obuhvaćati stečene spoznaje kako bi se utvrdili nedostaci/problemi ili potencijal za dodatno poboljšanje mjera ili njihovih rezultata i kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri povećalo njihova iskorištenost odnosno njihov učinak. Praćenje uspješnosti temeljit će se na pokazateljima utvrđenima u prijedlogu. Osim tih temeljnih pokazatelja u smjernicama o ulaganjima ili sporazumima o jamstvu definirat će se detaljniji pokazatelji u pogledu specifičnih financijskih proizvoda koji se trebaju uvesti. Nadalje, izradit će se posebni pokazatelji za savjetodavni centar InvestEU i portal InvestEU.

Od partnera u provedbi zahtijevat će se da podnesu izvješća u skladu s [Financijskom uredbom].

• Detaljno obrazloženje posebnih odredbi prijedloga

Poglavlje I. – Opće odredbe

Općim odredbama definiraju se opći i posebni ciljevi programa InvestEU, koji se naknadno navode i u sastavnicama politika.

Operacije financiranja i operacije ulaganja koje će primiti potporu u obliku jamstva EU-a u okviru fonda InvestEU pridonijet će i. konkurentnosti Unije, uključujući inovacije i digitalizaciju, ii. održivosti gospodarstva Unije i njegovu rastu, iii. socijalnoj otpornosti i uključivosti, i iv. integraciji Unijinih tržišta kapitala i jačanju jedinstvenog tržišta, uključujući rješenja kojima se rješava problem rascjepkanosti Unijinih tržišta kapitala, diversificiraju izvori financiranja za poduzeća u Uniji i promiče održivo financiranje.

Predlaže se da jamstvo EU-a iznosi 38 000 000 000 EUR te da stopa rezervacija iznosi 40 %, odnosno za izdvajanje rezervacija potrebno je 15 200 000 000 EUR (oba iznosa u tekućim cijenama). Indikativna raspodjela jamstva EU-a među sastavnicama politika utvrđena je u Prilogu I. Vrijednost izdvajanja rezervacija temelji se na vrsti predviđenih financijskih proizvoda i rizičnosti portfelja, uzimajući u obzir iskustvo stečeno primjenom EFSU-a i prethodnih financijskih instrumenata.

¹⁰ Međuinstitucijski sporazum Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. (SL L 123, 12.5.2016., str. 1.).

Za savjetodavni centar InvestEU, portal InvestEU i popratne mjere predlaže se financijska omotnica u iznosu od 525 000 000 EUR (u tekućim cijenama).

Predviđeno je sudjelovanje trećih zemalja u financijskim proizvodima u okviru sastavnica politika fonda InvestEU pod uvjetom da svoj doprinos uplate u gotovini. Ta se mogućnost predviđa osobito kako bi se, ako je to opravdano, dopustio nastavak primjene postojećih aranžmana, među ostalim u području istraživanja, ili kako bi se predvidjele mogućnosti pružanja potpore u pogledu procesa pristupanja. Države članice koje žele iskoristiti dio svojih sredstava iz fondova pod podijeljenim upravljanjem putem fonda InvestEU mogu uplatiti svoj doprinos. Ti se doprinosi dodaju iznosu jamstva EU-a od 38 000 000 000 EUR (u tekućim cijenama).

Poglavlje II. – Fond InvestEU

U tom se poglavlju utvrđuju četiri sastavnice politika fonda InvestEU: i. održiva infrastruktura, ii. istraživanje, inovacije i digitalizacija, iii. MSP-ovi i iv. socijalna ulaganja i vještine. Definiraju se i dva odjeljka u okviru jamstva EU-a: i. odjeljak „EU” i ii. odjeljak „države članice”, koji će se sastojati od jednog pododjeljka za svaku državu članicu koja odluči dio svojih sredstava iz fondova pod zajedničkim upravljanjem prenijeti u fond InvestEU.

Posebnim pravilima koja se odnose na odjeljak „države članice” predviđa se sklapanje sporazuma o doprinosu između Komisije i dotične države članice i definiraju se glavni elementi doprinosa, primjerice vrijednost, stopa rezervacija i nepredviđene obveze. Uredba o zajedničkim odredbama i ostali relevantni pravni instrumenti sadržavat će odredbe o dodjeli ovlasti. Nakon što se sredstva prenesu u fond InvestEU, na provedbu odjeljka „države članice” primjenjivat će se pravila fonda InvestEU. Komisija partnera u provedbi odabire na temelju prijedloga države članice i potpisuje sporazum o jamstvu s dotičnom državom članicom.

U Komisijinu prijedlogu za višegodišnji financijski okvir 2021.–2027. utvrđen je ambiciozniji cilj u pogledu uključivanja klimatskih pitanja u sve programe EU-a, s ciljem da se 25 % rashoda EU-a namijeni ostvarenju klimatskih ciljeva. Doprinos programa InvestEU ostvarenju tog općeg cilja pratit će se putem EU-ova klimatskog sustava pokazatelja. Komisija će na godišnjoj osnovi dostavljati informacije u kontekstu nacrtu godišnjeg proračuna.

Kako bi poduprla potpuno iskorištavanje potencijala programa InvestEU da pridonese ciljevima klimatske politike, Komisija će nastojati utvrditi relevantne aktivnosti tijekom pripreme, provedbe, preispitivanja i evaluacije programa InvestEU.

Poglavlje III. – Jamstvo EU-a

Ovo poglavlje sadržava odredbe o jamstvu EU-a i njegovoj uporabi. Tim se odredbama predviđa da je jamstvo EU-a neopozivo i da se izdaje na zahtjev te da razdoblje ulaganja traje tijekom cijelog razdoblja VFO-a te se utvrđuju zahtjevi za prihvatljive operacije financiranja i operacije ulaganja te prihvatljive vrste financiranja. Pojediniosti o sektorima prihvatljivima za operacije financiranja i operacije ulaganja utvrđene su u Prilogu II.

Nadalje, u ovom se poglavlju utvrđuju uvjeti koji se primjenjuju na partnere u provedbi koji, među ostalim, moraju proći ocjenjivanje na temelju stupova u skladu s [Financijskom uredbom] i sporazume o jamstvu između Komisije i partnera u provedbi.

Pri odabiru partnera u provedbi Komisija će razmotriti njihovu sposobnost ispunjavanja ciljeva fonda InvestEU i osiguravanja doprinosa na temelju vlastitih sredstava kako bi se privukli strani ulagači i zajamčila odgovarajuća geografska i sektorska pokrivenost te pružila

nova rješenja za uklanjanje tržišnih nedostataka i neoptimalnih razina ulaganja. S obzirom na svoju ulogu na temelju Ugovora, sposobnost da djeluje u svim državama članicama i postojeće iskustvo u okviru sadašnjih financijskih instrumenata i EFSU-a, Grupa Europske investicijske banke trebala bi i dalje biti privilegirani partner u provedbi za odjeljak „EU”. Uzet će se u obzir i nacionalne razvojne banke ili institucije. Nadalje, na raspolaganju će biti druge međunarodne financijske institucije kao partnere u provedbi, posebno ako imaju komparativnu prednost u smislu specifičnog stručnog znanja i iskustva u određenim državama članicama. Trebalo bi također omogućiti da drugi subjekti koji ispunjavaju kriterije utvrđene Financijskom uredbom djeluju kao partneri u provedbi. Partneri u provedbi morat će obuhvatiti najmanje tri države članice, ali mogu u tu svrhu formirati i skupinu.

Očekuje se da će se oko 75 % jamstva EU-a u okviru odjeljka „EU” dodijeliti partneru ili partnerima u provedbi koji mogu ponuditi financijske proizvode u svim državama članicama.

U ovom se poglavlju detaljno opisuje pokriće osigurano jamstvom EU-a s obzirom na različitu vrstu financiranja koja se na temelju njega može pružiti.

Poglavlje IV. – Upravljanje

Fond InvestEU ima savjetodavni odbor koji se sastaje u dva sastava: i. predstavnika partnera u provedbi i ii. predstavnika država članica. Njegovi zadaci uključuju savjetovanje Komisije o izradi financijskih proizvoda koji će se primjenjivati u okviru fonda InvestEU, o tržišnim nedostacima i neoptimalnoj razini ulaganja te o tržišnim uvjetima kad je riječ o sastavu predstavnika partnera u provedbi. Savjetodavni odbor izvješćivat će države članice o provedbi fonda InvestEU i omogućit će redovitu razmjenu mišljenja o tržišnim kretanjima i najbolje prakse.

Projektni tim sastavljen od stručnjaka koje partneri u provedbi stavljaju na raspolaganje Komisiji izradit će tablicu pokazatelja za predložene operacije financiranja i operacije ulaganja namijenjenu Odboru za ulaganja koji će procijeniti treba li se potpora osigurana jamstvom EU-a dodijeliti tim operacijama. Da bi se prijedlog dostavio projektnom timu, Komisija mora potvrditi da je predložena operacija financiranja ili operacija ulaganja u skladu s pravom EU-a.

Odbor za ulaganja odobrava upotrebu jamstva EU-a za operacije financiranja i operacije ulaganja. Njegovi su članovi vanjski stručnjaci sa stručnim znanjem iz relevantnih sektora. Odbor za ulaganja sastaje se u četiri različita sastava koji odgovaraju sastavnicama politika. Svaki sastav čini šest članova, od kojih su njih četiri stalni članovi koji sudjeluju u svim sastavima. Preostala dva člana biraju se na način da se uzimaju u obzir konkretnija područja koja su obuhvaćena određenom sastavnicom politike.

Poglavlje V. – Savjetodavni centar InvestEU

Savjetodavni centar InvestEU pružat će savjetodavnu potporu u identifikaciji, pripremi, razvoju, strukturiranju, nabavi i provedbi projekata, uključujući s time povezanu izgradnju kapaciteta te će biti dostupan promotorima projekata iz javnog i privatnog sektora te financijskim i drugim posrednicima.

Poglavlje VI. – Portal InvestEU

Na temelju iskustva stečenog u radu Europskog portala projekata ulaganja u okviru Plana ulaganja za Europu osnovat će se portal InvestEU, u okviru kojeg će se provoditi sustavne provjere usklađenosti dostavljenih projekata s pravom i politikom Unije te će partneri u provedbi morati uzimati u obzir samo one projekte za koje je utvrđeno da su usklađeni. Njegov je cilj osigurati vidljivost isplativih projekata u EU-u za koja je potrebno financiranje.

Međutim, projekt se ne mora objaviti na portalu da bi dobio financijska sredstva EU-a. Slično tome, objava projekta na portalu ne znači da će projekt u konačnici dobiti jamstvo EU-a.

Poglavlje VII. – Praćenje i izvješćivanje, evaluacija i kontrola

Predlaže se da se uporaba jamstva EU-a evaluira na temelju evaluacije na sredini razdoblja provedbe i završne evaluacije u skladu sa zahtjevima iz [Financijske uredbe]. U ovom se poglavlju predviđa redovito praćenje i izvješćivanje, dok se u Prilogu III. utvrđuju pokazatelji na temelju kojih se mjeri uspješnost. Nadalje, sadržava i odredbe o reviziji i pravima OLAF-a u pogledu operacija financiranja i operacija ulaganja u trećim zemljama.

Konačno, u ovom se poglavlju utvrđuje postupak za donošenje delegiranih akata i predviđa se da primjena uredbe počne 1. siječnja 2021.

Poglavlje VIII. – Transparentnost i vidljivost

Da bi se osigurala odgovarajuća transparentnost i vidljivost, uključene su standardne odredbe.

Poglavlje IX. - Prijelazne i završne odredbe

Zadnje poglavlje sadržava odredbe koje se odnose na korištenje prihoda, vraćanja i povrata iz prethodnih programa. Popis tih programa, zajedno s EFSU-om, nalazi se u Prilogu IV.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**o uspostavi programa InvestEU**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 173. i članak 175. stavak treći,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon proslijeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹¹,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija¹²,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Aktivnosti ulaganja u infrastrukturu u Uniji 2016. bile su oko 20 % niže od stopa ulaganja prije globalne financijske krize, tj. iznosile su 1,8 % BDP-a EU-a u odnosu na 2,2 % 2009. Stoga, iako se udio ulaganja u BDP-u zamjetno oporavio, još je ispod razine koja se može očekivati u razdoblju snažnog oporavka i nije dovoljan da nadoknadi godine nedovoljne razine ulaganja. Štoviše, u kontekstu tehnoloških promjena i globalne konkurentnosti postojeće razine i predviđanja ulaganja ne mogu zadovoljiti potrebe Unije za strukturnim ulaganjima, među ostalim u inovacije, vještine, infrastrukturu, mala i srednja poduzeća („MSP”), niti omogućiti suočavanje s ključnim društvenim izazovima, kao što su održivost ili starenje stanovništva. Stoga je potrebna kontinuirana potpora za uklanjanje tržišnih nedostataka i rješavanje problema neoptimalne razine ulaganja kako bi se smanjio nedostatak ulaganja u ciljne sektore i ostvarili ciljevi politika Unije.
- (2) U evaluacijama je istaknuto da je raznolikost financijskih instrumenata provedenih na temelju višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2014.–2020. uzrokovala određena preklapanja. Ta je raznolikost uzrokovala složenost posrednicima i krajnjim primateljima koji su se suočavali s različitim pravilima o prihvatljivosti i izvješćivanju. Nepostojanje usklađenih pravila otežalo je kombiniranje sredstava iz nekoliko fondova Unije, iako bi takvo kombiniranje koristilo projektima kojima su potrebne razne vrste financiranja. Stoga bi trebalo osnovati jedinstveni fond InvestEU kako bi se krajnjim primateljima pružila učinkovitija potpora integriranjem i pojednostavnjivanjem financijske ponude u okviru jedinstvenog sustava proračunskih jamstava, čime bi se poboljšao učinak intervencija Unije i istodobno smanjio trošak za proračun Unije.

¹¹ SL C [...], [...], str. [...].

¹² SL C [...], [...], str. [...].

- (3) Posljednjih godina Unija je donijela ambiciozne strategije za dovršetak jedinstvenog tržišta i poticanje održivog rasta i zapošljavanja, kao što su unija tržišta kapitala, strategija jedinstvenog digitalnog tržišta, paket „Čista energija za sve Europljane”, akcijski plan Unije za kružno gospodarstvo, strategija za mobilnost s niskom razinom emisije te obrambena i svemirska strategija za Europu. U okviru fonda InvestEU trebalo bi iskoristiti i ojačati sinergije međusobno poticajnih strategija pružanjem potpore ulaganjima i pristupu financiranju.
- (4) Na razini Unije, europski semestar za koordinaciju ekonomskih politika predstavlja okvir za određivanje prioriteta nacionalnih reformi i praćenje njihove provedbe. Države članice izrađuju vlastite nacionalne višegodišnje strategije ulaganja kojima se ti prioriteti reformi podupiru. Strategije bi trebale biti predstavljene zajedno s godišnjim nacionalnim programima reformi kako bi se okvirno definirali i koordinirali prioritetni projekti ulaganja kojima će se pružiti potpora u obliku nacionalnog financiranja ili financiranja Unije, ili oboje. Trebale bi poslužiti i za dosljedno korištenje sredstava EU-a i kako bi se povećala dodana vrijednost financijske potpore, posebno iz europskih strukturnih i investicijskih fondova, europske funkcije stabilizacije ulaganja i fonda InvestEU, ovisno o slučaju.
- (5) Fond InvestEU trebao bi pridonijeti poboljšanju konkurentnosti Unije, među ostalim u području inovacija i digitalizacije, održivosti gospodarskog rasta Unije, socijalne otpornosti i uključivosti Unije te integracije Unijinih tržišta kapitala te uključivati rješenja kojima će se riješiti problem njihove rascjepkanosti te diversificirati izvori financiranja za poduzeća Unije. U tu bi svrhu trebalo podupirati projekte koji su tehnički i ekonomski održivi uspostavom okvira za uporabu dužničkih i vlasničkih instrumenata te instrumenata podjele rizika osiguranih jamstvom iz proračuna Unije i doprinosima partnera u provedbi. Trebao bi se temeljiti na potražnji te bi potpora u okviru fonda InvestEU trebala biti istovremeno biti usmjerena i na doprinos ostvarivanju ciljeva politika Unije.
- (6) Fond InvestEU trebao bi biti potpora ulaganjima u materijalnu i nematerijalnu imovinu u cilju poticanja rasta, ulaganja i zapošljavanja i tako pridonijeti poboljšanju blagostanja i ravnopravnoj raspodjeli dohotka u Uniji. Intervencije u okviru fonda InvestEU trebale bi nadopunjavati potporu Unije koja se pruža u obliku bespovratnih sredstava.
- (7) Unija je podržala ciljeve utvrđene u Programu Ujedinjenih naroda za održivi razvoj do 2030. i njegove ciljeve održivog razvoja te Pariški sporazum iz 2015., kao i Okvir iz Sendaija za smanjenje rizika od katastrofa za razdoblje 2015.–2030. Kako bi se ostvarili dogovoreni ciljevi, uključujući one koji su dio politika okoliša Unije, djelovanje u cilju održivog razvoja treba znatno povećati. Stoga bi načela održivog razvoja trebala imati istaknutu ulogu u uspostavi fonda InvestEU.
- (8) Program InvestEU trebao bi pridonijeti izgradnji održivog sustava financiranja u Uniji kojim se podupire preusmjeravanje privatnog kapitala u održiva ulaganja u skladu s ciljevima navedenima u Akcijskom planu Komisije o financiranju održivog rasta¹³.
- (9) Kako bi se uzela u obzir važnost borbe protiv klimatskih promjena u skladu s obvezama koje je Unija preuzela u pogledu provedbe Pariškog sporazuma i ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda, program InvestEU pridonijet će uključivanju mjera u području klime i ostvarivanju ukupne ciljne vrijednosti od 25 % za rashode iz proračuna Unije namijenjene klimatskim ciljevima. Djelovanjima u okviru programa

¹³ COM(2018)97 final.

InvestEU kojima se pridonosi ostvarivanju klimatskih ciljeva trebalo bi biti namijenjeno 30 % cjelokupne financijske omotnice programa InvestEU. Relevantno djelovanje utvrdit će se tijekom izrade i provedbe programa InvestEU te ponovno ocijeniti u kontekstu odgovarajućih evaluacija i postupaka preispitivanja.

- (10) Doprinos fonda InvestEU ostvarenju ciljne vrijednosti u području klime pratit će se s pomoću sustava EU-a za praćenje klimatske politike koji je Komisija izradila u suradnji s partnerima u provedbi i odgovarajućom primjenom kriterija utvrđenih [Uredbom o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja¹⁴] kako bi se odredilo je li gospodarska aktivnost okolišno održiva.
- (11) Prema Izvješću o globalnim rizicima 2018. Svjetskog ekonomskog foruma, pola od deset najkritičnijih rizika koji prijete globalnom gospodarstvu tiču se okoliša. Ti rizici obuhvaćaju zagađenje zraka, tla i vode, ekstremne vremenske uvjete, gubitke u bioraznolikosti i neuspjehe u ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi njima. Načela zaštite okoliša sastavni su dio Ugovora i mnogih politika Unije. Stoga bi se uključivanje okolišnih ciljeva trebalo poticati u operacijama povezanim s fondom InvestEU. Trebalo bi u pripremu i provedbu ulaganja integrirati zaštitu okoliša te povezano sprečavanje rizika i upravljanje njime. Osim toga, EU bi trebao pratiti svoje rashode koji se odnose na bioraznolikost i kontrolu onečišćenja zraka kako bi ispunio obveze izvješćivanja na temelju Konvencije o biološkoj raznolikosti i Direktive (EU) 2016/2284 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁵. Ulaganja namijenjena ostvarivanju ciljeva u pogledu okolišne održivosti trebala bi se stoga pratiti primjenom zajedničkih metodologija usklađenih s metodologijom koja je izrađena u okviru drugih programa Unije koji se odnose na upravljanje klimom, bioraznolikošću i onečišćenjem zraka kako bi se omogućilo ocjenjivanje pojedinačnog i kombiniranog učinka ulaganja na ključne sastavnice prirodnog kapitala, uključujući zrak, vodu, tlo i bioraznolikost.
- (12) Projekti ulaganja koji primaju znatnu potporu Unije, posebno u području infrastrukture, trebali bi podlijegati provjeri održivosti u skladu sa smjernicama koje bi Komisija trebala izraditi u suradnji s partnerima u provedbi u okviru programa InvestEU i odgovarajućom primjenom kriterija utvrđenih [Uredbom o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja] kako bi se odredilo je li gospodarska aktivnost okolišno održiva i usklađena sa smjernicama izrađenima za druge programe Unije. Te bi smjernice trebale sadržavati odgovarajuće odredbe kako bi se izbjeglo nepotrebno administrativno opterećenje.
- (13) Niske stope ulaganja u infrastrukturu u Uniji tijekom financijske krize umanjile su kapacitete Unije za poticanje održivog rasta, konkurentnosti i konvergencije. Znatna ulaganja u europsku infrastrukturu ključna su za postizanje ciljeva održivosti Unije, uključujući energetske i klimatske ciljeve za 2030. Stoga bi potpora iz fonda InvestEU trebala biti usmjerena na ulaganja u promet, energetiku, uključujući energetske učinkovitost i obnovljive izvore energije, mjere u području okoliša i klime te pomorsku i digitalnu infrastrukturu. Kako bi se maksimalno povećao učinak i dodana vrijednost financijske potpore Unije, primjereno je promicati jednostavnije postupke ulaganja koji omogućuju vidljivost portfelja projekata i usklađenost relevantnih programa Unije. Imajući u vidu prijetnje sigurnosti, u projektima ulaganja koji primaju potporu Unije trebalo bi uzeti u obzir načela zaštite građana na javnim mjestima. To bi

¹⁴ COM(2018)353.

¹⁵ Direktiva (EU) 2016/2284 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2016. o smanjenju nacionalnih emisija određenih atmosferskih onečišćujućih tvari, o izmjeni Direktive 2003/35/EZ i stavljanju izvan snage Direktive 2001/81/EZ (SL L 344, 17.12.2016., str. 1.).

trebala biti nadopuna nastojanjima u okviru drugih fondova Unije, kao što je Europski fond za regionalni razvoj kojim se pruža potpora sigurnosnim aspektima ulaganja u javna mjesta, promet, energetiku i drugu ključnu infrastrukturu.

- (14) Dok se razina ukupnih ulaganja u Uniji povećava, ulaganja u visokorizične aktivnosti kao što su istraživanje inovacije i dalje su nedovoljna. Nedovoljna ulaganja u istraživanje i inovacije štete industrijskoj i gospodarskoj konkurentnosti Unije te kvaliteti života njezinih građana. Fond InvestEU trebao bi pružiti odgovarajuće financijske proizvode za različite faze inovacijskog ciklusa i širok raspon dionika, posebno kako bi se omogućio razvoj i primjena rješenja na komercijalnoj razini u Uniji i povećala konkurentnost tih rješenja na svjetskim tržištima.
- (15) Hitno je potrebno uložiti znatan napor u ulaganja u digitalnu transformaciju i njezine koristi proširiti na sve građane i poduzeća u Uniji. Čvrst politički okvir strategije jedinstvenog digitalnog tržišta sada bi trebao biti popraćen ulaganjima sličnih ambicija, uključujući u umjetnu inteligenciju.
- (16) Mala i srednja poduzeća (MSP-ovi) imaju ključnu ulogu u Uniji. Ona se, međutim, suočavaju s problemima u pristupu financiranju zbog toga što ih se smatra visokorizičnima ili zbog nedovoljnog kolaterala. Dodatni izazovi proizlaze iz potrebe MSP-ova da ostanu konkurentni aktivnostima digitalizacije, internacionalizacije i inoviranja te dodatnim osposobljavanjem svojih radnika. Nadalje, u odnosu na veća poduzeća, MSP-ovi imaju ograničeniji pristup izvorima financiranja: obično ne izdaju obveznice, imaju tek ograničen pristup burzama ili velikim institucionalnim ulagateljima. Problem u vezi s pristupom financiranju još je veći za MSP-ove čije su djelatnosti usmjerene na nematerijalnu imovinu. MSP-ovi u Uniji u velikoj mjeri ovise o bankama i financiranju zaduživanjem u obliku bankovnih prekoračenja, zajmova ili *leasinga*. Podrška MSP-ovima koji se susreću s tim izazovima i pružanje diversificiranih izvora financiranja potrebno je za povećanje sposobnosti MSP-ova za financiranje osnivanja, rasta i razvoja tih poduzeća, suočavanje s gospodarskim krizama te za jačanje otpornosti gospodarstva i financijskog sustava tijekom gospodarske krize ili šokova. Time se ujedno nadopunjuju inicijative koje su već uvedene u kontekstu unije tržišta kapitala. Fond InvestEU trebao bi omogućiti stavljanje naglaska na specifične, usmjerene financijske proizvode.
- (17) Na temelju dokumenta za razmatranje o socijalnoj dimenziji Europe¹⁶ i europskog stupa socijalnih prava¹⁷, izgradnja uključivije i pravednije Unije ključni je prioritet Unije u borbi protiv nejednakosti i poticanju politika socijalne uključenosti u Europi. Nejednakost prilika posebno utječe na pristup obrazovanju, osposobljavanju i zdravstvenoj skrbi. Ulaganje u socijalnu dimenziju gospodarstva, ljudske vještine i kapital te integracija ugroženih društvenih skupina može unaprijediti gospodarske mogućnosti, posebno ako se koordiniraju na razini Unije. Fond InvestEU trebao bi se upotrebljavati za potporu ulaganjima u obrazovanje i osposobljavanje, povećanje zaposlenosti, posebno za nekvalificirane radnike i dugoročno nezaposlene osobe, poboljšanje stanja međugeneracijske solidarnosti, za potporu zdravstvenom sektoru, rješavanje problema beskućništva, digitalnu uključivost, razvoj zajednice, jačanje uloge i pripadnosti mladih u društvu te ugroženih skupina, uključujući državljane trećih zemalja. Program InvestEU trebao bi pridonijeti i poticanju europske kulture i kreativnosti. Radi stvaranja protuteže dubokim društvenim transformacijama koje će se dogoditi u Uniji i na tržištu rada u sljedećem desetljeću, potrebno je ulagati u

¹⁶ COM(2017) 206.

¹⁷ COM(2017) 250.

ljudski kapital, mikrofinanciranje, financiranje socijalnog poduzetništva te nove poslovne modele socijalne ekonomije, uključujući ulaganja i javno ugovaranje s društvenim učinkom. Program InvestEU trebao bi ojačati ekosustav socijalnog tržišta u nastajanju povećanjem financiranja i pristupa financiranju za mikropoduzeća i socijalna poduzeća kako bi se pružila potpora onima kojima je najpotrebnija. U izvješću radne skupine na visokoj razini o ulaganju u socijalnu infrastrukturu u Europi¹⁸ utvrđen je nedostatak ulaganja u socijalnu infrastrukturu i usluge, uključujući obrazovanje, osposobljavanje, zdravstvo i stanovanje, kojima je potrebna potpora i na razini Unije. Stoga bi se trebala iskoristiti zajednička snaga javnog, poslovnog i dobrotvornog kapitala te potpora zaklada za poticanje razvoja vrijednosnog lanca socijalnog tržišta i jačanje otpornosti Unije.

- (18) Fond InvestEU trebao bi se provoditi u okviru četiri sastavnica politika i odražavati ključne prioritete politike Unije za održivu infrastrukturu, istraživanja, inovacije i digitalizaciju, MSP-ove te socijalna ulaganja i vještine.
- (19) Svaka od tih sastavnica politike trebala bi se sastojati od dva odjeljka: odjeljka „EU” i odjeljka „države članice”. Odjeljak „EU” trebao bi biti namijenjen uklanjanju tržišnih nedostataka ili rješavanju problema neoptimalne razine ulaganja na razini Unije na proporcionalan način, pri čemu bi podržane mjere trebale imati jasnu europsku dodanu vrijednost. Odjeljak „države članice” trebao bi državama članicama omogućiti da određenim dijelom svojih sredstava iz fondova pod podijeljenim upravljanjem pridonesu izdvajanju rezervacija za jamstvo EU-a kako bi se ono upotrijebilo za operacije financiranja ili operacije ulaganja u cilju uklanjanja specifičnih tržišnih nedostataka ili rješavanju problema neoptimalne razine ulaganja na njihovu državnom području, uključujući u ugroženim i udaljenim područjima, kao što su najudaljenije regije Unije, u svrhu ostvarivanja ciljeva fonda u okviru podijeljenog upravljanja. Djelovanje koje se podupire iz fonda InvestEU preko odjeljka „EU” ili odjeljka „države članice” ne bi trebalo duplicirati ili istiskivati privatno financiranje niti narušavati tržišno natjecanje na unutarnjem tržištu.
- (20) Odjeljak „države članice” trebao bi biti posebno osmišljen tako da omogućiti upotrebu sredstava iz fondova pod podijeljenim upravljanjem za izdvajanje rezervacija za jamstvo koje izdaje Unija. Tom se kombinacijom nastoji iskoristiti visoki kreditni rejting Unije radi poticanja nacionalnih i regionalnih ulaganja uz istodobno osiguravanje dosljednog upravljanja rizikom nepredviđenih obveza uporabom jamstva koje odobrava Komisija u okviru neizravnog upravljanja. Unija bi trebala jamčiti za operacije financiranja i operacije ulaganja predviđene sporazumima o jamstvu sklopljenima između Komisije i partnera u provedbi u okviru odjeljka „države članice”, fondovi pod podijeljenim upravljanjem trebali bi osigurati rezervacije za jamstvo prema stopi rezervacija koje Komisija odredi na temelju vrste operacija i očekivanih gubitaka koji iz nje proizlaze, a država članica preuzela bi odgovornost za gubitke koji premašuju očekivane gubitke izdavanjem uzajamnog jamstva u korist Unije. Takvi bi se aranžmani trebali sklapati u obliku jedinstvenog sporazuma o doprinosu sa svakom državom članicom koja dobrovoljno odabere tu opciju. Sporazum o doprinosu trebao bi obuhvaćati jedan ili više posebnih sporazuma o doprinosu koji se primjenjuje u dotičnoj državi članici. Na određivanje stope rezervacija na pojedinačnoj osnovi potrebno je primijeniti odstupanje od [članka 211. stavka 1.] Uredbe (EU, Euratom) br. XXXX¹⁹ („Financijska uredba”). Takvim se

¹⁸ Objavljeno pod naslovom **European Economy Discussion Paper** (Dokument za raspravu o europskom gospodarstvu), br. 74, siječanj 2018.

¹⁹

aranžmanom osigurava i jedinstven skup pravila za proračunska jamstva koja se financiraju iz centralizirano upravljanih fondova ili fondova pod podijeljenim upravljanjem, što olakšava njihovo kombiniranje.

- (21) Fond InvestEU trebao bi biti otvoren za doprinose trećih zemalja koje su članice Europskog udruženja za slobodnu trgovinu, zemalja pristupnica, zemalja kandidatkinja i potencijalnih kandidata, zemalja obuhvaćenih politikom susjedstva i drugih zemalja, u skladu s uvjetima utvrđenima između Unije i tih zemalja. To bi trebalo omogućiti nastavak suradnje s relevantnim zemljama, ako je moguće, posebno u području istraživanja i inovacija te MSP-ova.
- (22) Ovom Uredbom utvrđuje se financijska omotnica za druge mjere programa InvestEU osim izdvajanja rezervacija za jamstvo EU-a koja predstavlja primarni referentni iznos u smislu *[upućivanje treba na odgovarajući način ažurirati u skladu s novim međuinstitucijskim sporazumom: točke 17. Međuinstitucionalnog sporazuma od 2. prosinca 2013. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom financijskom upravljanju²⁰]*, za Europski parlament i Vijeće tijekom godišnjeg proračunskog postupka.
- (23) Očekuje se da će jamstvo EU-a u iznosu od 38 000 000 000 EUR (u tekućim cijenama) na razini Unije mobilizirati dodatna ulaganja u vrijednosti većoj od 650 000 000 000 EUR u cijeloj Uniji i trebalo bi se indikativno rasporediti među sastavnicama politike.
- (24) Jamstvo EU-a na kojem se temelji fond InvestEU trebala bi neizravno provoditi Komisija uz pomoć partnera u provedbi tako da mu mogu pristupiti krajnji primatelji. Komisija bi trebala sa svakim partnerom u provedbi sklopiti sporazum o jamstvu kojim se raspodjeljuje jamstveni kapacitet fonda InvestEU radi pružanja potpore operacijama financiranja i operacijama ulaganja koje ispunjavaju ciljeve i kriterije prihvatljivosti fonda InvestEU. Fond InvestEU trebao bi imati posebnu strukturu upravljanja kako bi se osigurala odgovarajuća uporaba jamstva EU-a.
- (25) Trebalo bi uspostaviti savjetodavni odbor koji se sastoji od predstavnika partnera u provedbi i predstavnika država članica radi razmjene informacija i razmjena u pogledu uporabe financijskih proizvoda dostupnih u okviru fonda InvestEU te kako bi se raspravilo o razvoju potreba i novim proizvodima, uključujući tržišne nedostatke na određenim područjima.
- (26) Komisija bi trebala ocijeniti usklađenost operacija ulaganja i operacija financiranja koje su dostavili partneri u provedbi s pravom i politikama Unije, a odluke o operacijama financiranja i operacijama ulaganja trebao bi konačno donijeti partner u provedbi.
- (27) Projektni tim stručnjaka koji su partneri u provedbi stavili na raspolaganje Komisiji kako bi pružio stručno znanje za financijsku i tehničku ocjenu predloženih operacija financiranja i operacija ulaganja trebao bi ocijeniti operacije koje su partneri u provedbi dostavili odboru za ulaganja na ocjenu.
- (28) Odbor za ulaganja sastavljen od neovisnih stručnjaka trebao bi donijeti odluku o odobrenju potpore iz jamstva EU-a za operacije financiranja i operacije ulaganja koje ispunjavaju kriterije prihvatljivosti, pri čemu se osigurava pružanje vanjskog stručnog

²⁰ Ažurirati upućivanje: SL C 373, 20.12.2013., str. 1. Sporazum je dostupan na sljedećoj poveznici: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2013.373.01.0001.01.ENG&toc=OJ:C:2013:373:TOC

znanja u ocjenjivanju projekata s obzirom na ulaganja. Odbor za ulaganja trebao bi imati različite sastave kako bi se što bolje obuhvatila različita područja politike i sektori.

- (29) Pri odabiru partnera u provedbi za provedbu fonda InvestEU, Komisija bi trebala razmotriti njihovu sposobnost ispunjavanja ciljeva fonda InvestEU i osiguravanja doprinosa na temelju vlastitih sredstava kako bi se zajamčila odgovarajuća geografska pokrivenost i diversifikacija, privukli strani ulagači te osigurala dovoljna diversifikacija rizika i pružila nova rješenja za uklanjanje tržišnih nedostataka i neoptimalnih razina ulaganja. S obzirom na svoju ulogu na temelju Ugovora, sposobnost da djeluje u svim državama članicama i postojeće iskustvo u okviru sadašnjih financijskih instrumenata i EFSU-a, Grupa Europske investicijske banke („EIB”) trebala bi i dalje biti privilegirani partner u provedbi za odjeljak „EU” u okviru fonda InvestEU. Osim Grupe EIB, nacionalne razvojne banke ili institucije trebale bi moći ponuditi niz dodatnih financijskih proizvoda s obzirom na to bi njihovo iskustvo i mogućnosti na regionalnoj razini mogli pridonijeti maksimalnom učinku javnih sredstava na području Unije. Nadalje, trebalo bi biti moguće imati na raspolaganju druge međunarodne financijske institucije kao partnere u provedbi, posebno ako imaju komparativnu prednost u smislu specifičnog stručnog znanja i iskustva u određenim državama članicama. Trebalo bi također omogućiti da drugi subjekti koji ispunjavaju kriterije utvrđene Financijskom uredbom djeluju kao partneri u provedbi.
- (30) Kako bi se osiguralo da su intervencije u okviru odjeljka „EU” fonda InvestEU usmjerene na uklanjanje tržišnih nedostataka i neoptimalne razine ulaganja na razini Unije te istovremeno zadovoljavaju ciljeve najboljeg mogućeg geografskog dosega, jamstvo EU-a trebalo bi se dodjeljivati partnerima u provedbi koji samostalno ili zajedno s drugim partnerima u provedbi mogu obuhvatiti najmanje tri države članice. Međutim, očekuje se da će se oko 75 % jamstva EU-a u okviru odjeljka „EU” dodijeliti partneru ili partnerima u provedbi koji mogu ponuditi financijske proizvode u okviru fonda InvestEU u svim državama članicama.
- (31) Jamstvo EU-a u okviru odjeljka „države članice” trebalo bi se dodjeljivati svim partnerima u provedbi koji su prihvatljivi u skladu s [člankom 62. stavkom 1. točkom (c)] [Financijske uredbe], uključujući nacionalne ili regionalne razvojne banke ili institucije, EIB, Europski investicijski fond i druge multilateralne razvojne banke. Pri odabiru partnera u provedbi u okviru odjeljka „države članice”, Komisija bi trebala uzeti u obzir prijedloge svake države članice. U skladu s [člankom 154.] [Financijske uredbe], Komisija mora ocijeniti pravila i postupke partnera u provedbi kako bi utvrdila da jamče stupanj zaštite financijskih interesa Unije istovrijedan onome koji pruža Komisija.
- (32) O operacijama financiranja i operacijama ulaganja u konačnici bi trebao odlučiti partner u provedbi u vlastito ime, provoditi ih u skladu sa svojim internim pravilima i postupcima i prikazati u svojim financijskim izvještajima. Komisija bi stoga trebala isključivo uzeti u obzir financijske obveze koje proizlaze iz jamstva EU-a i objaviti najveći iznos jamstva, uključujući sve relevantne informacije o pruženom jamstvu.
- (33) Fond InvestEU trebao bi prema potrebi omogućiti nesmetano i učinkovito kombiniranje bespovratnih sredstava ili financijskih instrumenata, ili oboje, koji se financiraju iz proračuna Unije ili putem Fonda za inovacije sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) s tim jamstvom u situacijama u kojima je to potrebno radi pružanja

što bolje potpore ulaganjima za uklanjanje određenih tržišnih nedostataka ili neoptimalne razine ulaganja.

- (34) Projekti koje dostavljaju partneri u provedbi radi dobivanja potpore u okviru programa InvestEU i koji obuhvaćaju kombiniranje s potporom iz drugih programa Unije trebali bi u cjelini biti usklađeni s ciljevima i kriterijima prihvatljivosti sadržanima u pravilima relevantnih programa Unije. O uporabi jamstva EU-a trebalo bi odlučivati u skladu s pravilima programa InvestEU.
- (35) Savjetodavni centar InvestEU trebao bi podupirati razvoj stabilnog portfelja projekata ulaganja u svakoj sastavnici politike. Osim toga, trebalo bi predvidjeti međusektorsku sastavnicu u okviru programa InvestEU kako bi se osigurala jedinstvena kontaktna točka i horizontalna pomoć pri razvoju projekata u slučaju programa Unije kojima se centralizirano upravlja.
- (36) Kako bi se osigurala velika pokrivenost savjetodavnim uslugama u Uniji i uspješno iskoristilo lokalno znanje o fondu InvestEU, trebalo bi prema potrebi osigurati prisutnost savjetodavnog centra InvestEU na lokalnoj razini, uzimajući u obzir postojeće programe potpore, u cilju pružanja konkretne, proaktivne i prilagođene pomoći na terenu.
- (37) U kontekstu fonda InvestEU, trebalo bi pružiti potporu izgradnji kapaciteta kako bi se razvili organizacijski kapaciteti i aktivnosti održavanja tržišta koji su potrebni za stvaranje kvalitetnih projekata. Nadalje, cilj je stvoriti uvjete za povećanje potencijalnog broja prihvatljivih primatelja u segmentima tržišta u nastajanju, posebno ako se zbog male vrijednosti pojedinačnih projekata znatno povećava transakcijski trošak na razini projekta, npr. u slučaju ekosustava socijalnog financiranja. Potpora izgradnji kapaciteta trebala bi stoga biti komplementarna i dodatna u odnosu na djelovanje u okviru drugih programa Unije kojima je obuhvaćeno određeno područje politike.
- (38) Trebalo bi uspostaviti portal InvestEU kako bi se osigurala lako dostupna baza podataka o projektima prilagođena korisnicima kojom će se povećati vidljivost projekata ulaganja za koje se traže financijska sredstva, pri čemu bi dodatni naglasak trebalo staviti na pružanje mogućeg portfelja projekata ulaganja partnerima u provedbi, usklađenih s pravom i politikama Unije.
- (39) U skladu s točkama 22. i 23. Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.²¹, program InvestEU treba evaluirati na temelju informacija prikupljenih u okviru posebnih zahtjeva za praćenje i pritom izbjegavati prekomjerno reguliranje i administrativno opterećenje, posebno za države članice. Ti zahtjevi mogu prema potrebi obuhvaćati mjerljive pokazatelje kao osnovu za evaluaciju učinaka programa InvestEU na terenu.
- (40) Trebalo bi primjenjivati čvrst okvir za praćenje utemeljen na pokazateljima ostvarenja, ishoda i učinka kako bi se pratio napredak prema ostvarenju ciljeva Unije. Kako bi se jamčila odgovornost prema europskim građanima, Komisija bi trebala Europskom parlamentu i Vijeću podnositi godišnja izvješća o napretku, učinku i operacijama programa InvestEU.
- (41) Na ovu Uredbu primjenjuju se horizontalna financijska pravila koja su donijeli Europski parlament i Vijeće na temelju članka 322. Ugovora o funkcioniranju

²¹ Međuinstitucijski sporazum Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. (SL L 123, 12.5.2016., str. 1.).

Europske unije. Ta su pravila utvrđena u Financijskoj uredbi i njima se posebice utvrđuje postupak za utvrđivanje i izvršenje proračuna putem bespovratnih sredstava, javne nabave, nagrada i neizravnog izvršenja, te predviđaju kontrole u pogledu odgovornosti financijskih izvršitelja. Pravila donesena na temelju članka 322. Ugovora o funkcioniranju Europske unije odnose se i na zaštitu proračuna Unije u slučaju općih nedostataka u pogledu vladavine prava u državama članicama jer je poštovanje vladavine prava bitan preduvjet za dobro financijsko upravljanje i učinkovito financiranje sredstvima EU-a.

- (42) Uredba (EU, Euratom) br. [nova FU] primjenjuje se na program InvestEU. Njome se utvrđuju pravila o izvršenju proračuna Unije, uključujući pravila o proračunskim jamstvima.
- (43) U skladu s Financijskom uredbom, Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća²², Uredbom Vijeća (Euratom, EZ) br. 2988/95²³, Uredbom Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96²⁴ i Uredbom Vijeća (EU) 2017/1939²⁵, financijski interesi Unije trebaju se štititi razmjernim mjerama, među ostalim sprečavanjem, otkrivanjem, ispravljanjem i istragom nepravilnosti i prijevara, povratom izgubljenih, pogrešno plaćenih ili nepravilno upotrijebljenih sredstava te, prema potrebi, izricanjem administrativnih sankcija. Konkretno, u skladu s Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 i Uredbom (Euratom, EZ) br. 2185/96 Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) može provoditi istrage, uključujući provjere i inspekcije na terenu, kako bi se ustanovilo je li došlo do prijave, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti kojom se šteti financijskim interesima Unije. U skladu s Uredbom (EU) 2017/1939 Ured europskog javnog tužitelja („EPPO”) može provoditi istrage i kazneni progon za prijave i druge nezakonite aktivnosti kojima se šteti financijskim interesima Unije, kako je predviđeno u Direktivi (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća²⁶. U skladu s Financijskom uredbom svaka osoba ili subjekt koji primaju sredstva Unije moraju u potpunosti surađivati u zaštiti financijskih interesa Unije, dodijeliti Komisiji, OLAF-u, EPPO-u i Europskom revizorskom sudu nužna prava i pristup te se pobrinuti da sve treće strane koje su uključene u izvršavanje sredstava Unije osiguraju jednakovrijedna prava.
- (44) Treće zemlje koje su članice Europskog gospodarskog prostora (EGP) mogu sudjelovati u programima Unije u okviru suradnje uspostavljene na temelju Sporazuma o EGP-u, kojim se predviđa provedba programâ na temelju odluke donesene u skladu s tim Sporazumom. Treće zemlje mogu sudjelovati i na temelju drugih pravnih instrumenata. U ovu bi se Uredbu trebala uključiti posebna odredba kojom se dodjeljuju nužna prava i pristup nadležnom dužnosniku za ovjeravanje,

²² Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1.)

²³ Uredba Vijeća (EZ, Euroatom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL L 312, 23.12.1995., str. 1.).

²⁴ Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevara i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 2.).

²⁵ Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO”) (SL L 283, 31.10.2017., str. 1.).

²⁶ Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevara počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198, 28.7.2017., str. 29.).

Europskom uredu za borbu protiv prijevара i Europskom revizorskom sudu kako bi u potpunosti mogli izvršavati svoje ovlasti.

- (45) U skladu s [*upućivanje treba na odgovarajući način ažurirati u skladu novom odlukom o prekomorskim zemljama i područjima: u skladu s člankom 88. Odluke Vijeća 2013/755/EU*] osobe i subjekti s boravištem odnosno poslovnim nastanom u prekomorskim zemljama i područjima ispunjavaju uvjete za financiranje, podložno pravilima i ciljevima programa InvestEU i mogućem režimu koji se primjenjuje na državu članicu s kojom su relevantna prekomorska zemlja ili područje povezani.
- (46) Kako bi se elementi ove Uredbe koji nisu ključni dopunili smjernicama o ulaganjima s kojima bi operacije financiranja i operacije ulaganja trebale biti usklađene, olakšala brza i fleksibilna prilagodba pokazatelja uspješnosti i prilagodila stopa rezervacija, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a u vezi s izradom smjernica o ulaganjima za operacije financiranja i operacije ulaganja u okviru različitih sastavnica politike, izmjenom Priloga III. ovoj Uredbi radi revizije ili dopune pokazatelja i prilagodbe stope rezervacija. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
- (47) Programom InvestEU trebali bi se uklanjati tržišni nedostaci i neoptimalne razine ulaganja na razini Unije te bi za nove ili složene tržišne nedostatke trebalo predvidjeti testiranje inovativnih financijskih proizvoda na tržištu Unije i sustava za njihovo širenje. Stoga je opravdano djelovanje na razini Unije,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

Ovom Uredbom osniva se fond InvestEU kojim se pruža jamstvo EU-a za operacije financiranja i operacije ulaganja koje provode partneri u provedbi radi potpore unutarnjim politikama Unije.

Ovom se Uredbom uspostavlja i mehanizam za savjetodavnu potporu kako bi se pružila potpora razvoju projekata za ulaganja i pristupu financiranju te omogućila s time povezana

izgradnja kapaciteta („savjetodavni centar InvestEU”). Njome se uspostavlja i baza podataka koja omogućuje vidljivost projekata za koje promotori projekata prikupljaju financijska sredstva i u okviru koje se ulagačima pružaju informacije o mogućnostima ulaganja („portal InvestEU”).

Njome se određuju ciljevi programa InvestEU, proračun i iznos jamstva EU-a za razdoblje 2021.–2027., oblici financiranja koje osigurava Unija i pravila za osiguravanje tog financiranja.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe, primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „operacije mješovitog financiranja” znači operacije financirane iz proračuna Unije u kojima se kombiniraju bespovratni oblici potpore ili povratna potpora ili i jedno i drugo iz proračuna Unije s povratnim oblicima potpore razvojnih ili drugih javnih financijskih institucija te komercijalnih financijskih institucija i ulagača; za potrebe ove definicije programi Unije koji se financiraju iz izvora različitih od proračuna Unije, kao što je Fond za inovacije sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS), mogu se izjednačiti s programima Unije koji se financiraju iz proračuna Unije;
- (2) „jamstvo EU-a” znači opće jamstvo proračuna Unije u okviru kojega proračunska jamstva u skladu s [člankom 219. stavkom 1. [Financijske uredbe] proizvode učinke potpisivanjem pojedinačnih sporazuma o jamstvu s partnerima u provedbi;
- (3) „financijski proizvod” znači financijski mehanizam ili aranžman dogovoren između Komisije i partnera u provedbi prema uvjetima kojega partner u provedbi osigurava izravno ili posredno financiranje krajnjim primateljima u bilo kojem obliku iz članka 13.;
- (4) „operacije financiranja i/ili operacije ulaganja” znači operacije kojima se osiguravaju financijska sredstva krajnjim primateljima izravno ili neizravno u obliku financijskih proizvoda, koje provodi partner u provedbi u vlastito ime i koji ih osigurava u skladu s internim pravilima i prikazuje u vlastitim financijskim izvještajima;
- (5) „fondovi pod podijeljenim upravljanjem” znači fondovi u okviru kojih je predviđena mogućnost dodjele određenog iznosa na ime rezervacija za proračunsko jamstvo u odjeljku fonda InvestEU koji se odnosi na države članice, to jest Europski fond za regionalni razvoj (EFRR), Europski socijalni fond+ (ESF+), Kohezijski fond, Europski fond za pomorstvo i ribarstvo (EFPR) i Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR);
- (6) „sporazum o jamstvu” znači pravni instrument u okviru kojega Komisija i partner u provedbi utvrđuju uvjete za predlaganje operacija financiranja ili operacija ulaganja kojima će se pružiti jamstvo EU-a, za pružanje proračunskog jamstva za te operacije te za njihovu provedbu u skladu s odredbama ove Uredbe;
- (7) „partner u provedbi” znači prihvatljivi partner, kao što je financijska institucija ili drugi posrednik, s kojim Komisija potpisuje sporazum o jamstvu i/ili sporazum o osnivanju savjetodavnog centra InvestEU;
- (8) „savjetodavni centar InvestEU” znači tehnička pomoć definirana u članku 20.;
- (9) „portal InvestEU” znači baza podataka definirana u članku 21.;

- (10) „program InvestEU” znači fond InvestEU, savjetodavni centar InvestEU, portal InvestEU i operacije mješovitog financiranja zajedno;
- (11) „mikrofinanciranje” znači mikrofinanciranje kako je definirano u Uredbi [[ESF+] broj];
- (12) „poduzeće srednje tržišne kapitalizacije” znači subjekt koji ima do 3 000 zaposlenika i koji nije MSP ni malo poduzeće srednje tržišne kapitalizacije;
- (13) „nacionalna razvojna banka ili institucija” znači pravni subjekt koji na profesionalnoj osnovi obavlja financijske djelatnosti i kojem su država članica ili subjekt države članice na središnjoj, regionalnoj ili lokalnoj razini povjerili provedbu aktivnosti razvoja ili promicanja razvoja;
- (14) „mala i srednja poduzeća (MSP-ovi)” znači mikro, mala i srednja poduzeća kako su definirana u Prilogu Preporuci Komisije 2003/361/EZ²⁷;
- (15) „malo poduzeće srednje tržišne kapitalizacije” znači subjekt koji ima do 499 zaposlenika i koji nije MSP;
- (16) „socijalno poduzeće” znači socijalno poduzeće kako je definirano u Uredbi [[EFS+] broj];
- (17) „treća zemlja” znači zemlja koja nije članica Unije.

Članak 3.

Ciljevi programa InvestEU

1. Opći je cilj programa InvestEU pružiti potporu ciljevima politika Unije s pomoću operacija financiranja i operacija ulaganja kojima se pridonosi:
 - (a) konkurentnosti Unije, uključujući inovacije i digitalizaciju;
 - (b) održivosti gospodarstva Unije i njegovu rastu;
 - (c) socijalnoj otpornosti i uključivosti Unije;
 - (d) integraciji Unijinih tržišta kapitala i jačanju jedinstvenog tržišta, uključujući rješenja kojima se rješava problem rascjepkanosti Unijinih tržišta kapitala, diversificiraju izvori financiranja za poduzeća u Uniji i promiče održivo financiranje.
2. Posebni su ciljevi programa InvestEU sljedeći:
 - (a) potpora operacijama financiranja i operacijama ulaganja u održivu infrastrukturu u područjima iz članka 7. stavka 1. točke (a);
 - (b) potpora operacijama financiranja i operacijama ulaganja u istraživanje, inovacije i digitalizaciju;

²⁷ Preporuka Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20.5.2003., str. 36.).

- (c) poboljšanje pristupa financiranju i povećanje mogućnosti financiranja za MSP-ove, te u posebno opravdanim slučajevima i za mala poduzeća srednje tržišne kapitalizacije;
- (d) poboljšanje pristupa mikrofinanciranju i povećanje mogućnosti mikrofinanciranja za socijalna poduzeća, potpora operacijama financiranja i operacijama ulaganja povezanim sa socijalnim ulaganjima i vještinama te razvoj i konsolidacija tržišta socijalnih ulaganja u područjima iz članka 7. stavka 1. točke (d).

Članak 4.

Proračun i iznos jamstva EU-a

1. Jamstvo EU-a za potrebe odjeljka „EU” iz članka 8. stavka 1. točke (a) iznosi 38 000 000 000 EUR (u tekućim cijenama). Stopa rezervacija iznosi 40 %.

Za potrebe odjeljka „države članice” iz članka 8. stavka 1. točke (b) može se osigurati dodatni iznos jamstva EU-a, uz uvjet da države članice dodijele odgovarajuće iznose u skladu s [člankom 10. stavkom 1.] Uredbe [[Uredba o zajedničkim odredbama] broj]²⁸ i člankom [75. stavkom 1.] Uredba [[plan ZPP-a] broj]²⁹.

Jamstvo EU-a iz prvog podstavka povećava se i doprinosima trećih zemalja iz članka 5., uz uvjet da su u cijelosti pokriveni rezervacijama u obliku gotovine u skladu s [člankom 218. stavkom 2.] [Financijske uredbe].
2. Indikativna raspodjela iznosa iz stavka 1. prvog podstavka navedena je u Prilogu I. ovoj Uredbi. Komisija može prema potrebi iznose iz prethodno navedenog Priloga I. izmijeniti do 15 % za svaki cilj. Komisija o tim izmjenama obavješćuje Europski parlament i Vijeće.
3. Financijska omotnica za provedbu mjera predviđenih u poglavljima V. i VI. iznosi 525 000 000 EUR (u tekućim cijenama).
4. Iznos naveden u stavku 3. može se upotrijebiti i za tehničku i administrativnu pomoć u provedbi programa InvestEU, primjerice aktivnosti pripreme, praćenja, kontrole, revizije i evaluacije koje uključuju korporativne informacijske sustave.

Članak 5.

Treće zemlje pridružene fondu InvestEU

Odjeljak „EU” fonda InvestEU iz članka 8. stavka 1. točke (a) i sve sastavnice politika iz članka 7. stavka 1. mogu primati doprinose iz sljedećih trećih zemalja za sudjelovanje u određenim financijskim proizvodima iz [članka 218. stavka 2.] [Financijske uredbe]:

²⁸

²⁹

- (a) članice Europskog udruženja za slobodnu trgovinu (EFTA) koje su članice Europskog gospodarskog prostora (EGP), u skladu s uvjetima utvrđenima u Sporazumu o EGP-u;
- (b) zemlje pristupnice, zemlje kandidatkinje i potencijalni kandidati, u skladu s općim načelima i općim uvjetima njihova sudjelovanja u programima Unije uspostavljenima u odgovarajućim okvirnim sporazumima i odlukama Vijeća za pridruživanje ili sličnim sporazumima te u skladu s posebnim uvjetima utvrđenima u sporazumima između Unije i njih;
- (c) zemlje na koje se odnosi europska politika susjedstva, u skladu s općim načelima i općim uvjetima sudjelovanja tih zemalja u programima Unije uspostavljenima u odgovarajućim okvirnim sporazumima i odlukama Vijeća za pridruživanje ili sličnim sporazumima te u skladu s posebnim uvjetima utvrđenima u sporazumima između Unije i tih zemalja;
- (d) treće zemlje, u skladu s uvjetima iz posebnih sporazuma o sudjelovanju određene treće zemlje u bilo kojem Unijinu programu ako se tim sporazumom:
 - i. jamči pravedna ravnoteža u smislu doprinosa te treće zemlje i koristi koje ostvaruje sudjelovanjem u programima Unije;
 - ii. utvrđuju uvjeti sudjelovanja u programima, uključujući obračun financijskih doprinosa pojedinačnim programima i administrativnih troškova tih programa. Ti doprinosi smatraju se namjenskim prihodima u skladu s člankom [21. stavkom 5.] [Financijske uredbe];
 - iii. trećoj zemlji ne dodjeljuje ovlast za odlučivanje o programu;
 - iv. jamči da Unija ima pravo osigurati dobro financijsko upravljanje i štititi svoje financijske interese.

Članak 6.

Provedba i oblici Unijina financiranja

1. Jamstvo EU-a provodi se u okviru neizravnog upravljanja s tijelima iz [članka 62. stavka 1. točke (c) podtočaka od ii. do vii.] [Financijske uredbe]. Drugi oblici financiranja EU-a na temelju ove Uredbe provode se u okviru izravnog ili neizravnog upravljanja u skladu s [Financijskom uredbom], uključujući bespovratna sredstva koja se provode u skladu s njezinom [glavom VIII.].
2. Operacije financiranja i operacije ulaganja obuhvaćene jamstvom EU-a koje su dio operacije mješovitog financiranja kojom se potpora na temelju ove Uredbe kombinira s potporom koja se pruža u okviru jednog ili više drugih programa Unije ili Fonda za inovacije sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS):
 - (a) usklađene su s ciljevima politika i ispunjavaju kriterije prihvatljivosti navedene u pravilima o programu Unije na temelju kojih se odlučuje o potpori;
 - (b) u skladu su s odredbama ove Uredbe.
3. Operacije mješovitog financiranja, uključujući financijske instrumente koji se u cijelosti financiraju u okviru drugih programa Unije ili Fonda za inovacije sustava

EU-a za trgovanje emisijama bez uporabe jamstva EU-a na temelju ove Uredbe, u skladu su s ciljevima politika i kriterijima prihvatljivosti navedenima u pravilima o programu Unije na temelju kojih se potpora dodjeljuje.

4. U skladu s člankom 6. stavkom 2., o bespovratnim oblicima potpore i/ili financijskim instrumentima iz proračuna Unije koji su dio operacije mješovitog financiranja iz stavaka 2. i 3. odlučuje se na temelju pravila o relevantnom programu Unije, a provode se okviru operacije mješovitog financiranja u skladu s ovom Uredbom i [glavom X.] [Financijske uredbe].

Izvješćivanje se primjenjuje i na elemente koji se odnose na usklađenost s ciljevima politika i kriterijima prihvatljivosti navedenima u pravilima o programu Unije na temelju kojih se odlučuje o potpori te na usklađenost s ovom Uredbom.

POGLAVLJE II.

Fond InvestEU

Članak 7.

Sastavnice politika

1. Fond InvestEU djeluje u okviru sljedeće četiri sastavnice politika u okviru kojih će se uklanjati tržišni nedostaci ili rješavati problem neoptimalne razine ulaganja u području primjene svake od njih:
 - (a) sastavnica politika koja se odnosi na održivu infrastrukturu: uključuje održiva ulaganja u području prometa, energetike, digitalne povezivosti, opskrbe i prerade sirovina, svemira, oceana i voda, otpada, prirodne i druge okolišne infrastrukture, opreme, mobilne imovine i uvođenja inovativnih tehnologija koje pridonose Unijanim ciljevima okolišne i/ili socijalne održivosti ili ispunjavaju Unijinih standarda okolišne ili socijalne održivosti;
 - (b) sastavnica politika koja se odnosi na istraživanje, inovacije i digitalizaciju: uključuje aktivnosti istraživanja i inovacija, prijenos istraživačkih rezultata na tržište, demonstraciju i uvođenje inovativnih rješenja te potporu širenju poslovanja inovativnih poduzeća koji nisu MSP-ovi i digitalizaciju Unijine industrije;
 - (c) sastavnica politika koja se odnosi na MSP-ove: pristup financiranju i mogućnosti financiranja za MSP-ove, a u posebno opravdanim slučajevima i za mala poduzeća srednje tržišne kapitalizacije;
 - (d) sastavnica politika koja se odnosi na socijalna ulaganja i vještine: uključuje mikrofinanciranje, financiranje socijalnih poduzeća i socijalno gospodarstvo; vještine, obrazovanje, osposobljavanje i povezane usluge; socijalnu infrastrukturu (uključujući socijalno i studentsko stanovanje); socijalne inovacije; zdravstvenu i dugotrajnu skrb; uključivost i pristupačnost; kulturne aktivnosti sa socijalnim ciljem; integraciju ugroženih skupina, uključujući državljane trećih zemalja.

2. Ako operacija financiranja ili operacija ulaganja predložena Odboru za ulaganja iz članka 19. potpada pod više sastavnica politika, ona se pripisuje sastavnici kojoj pripada njezin glavni cilj ili glavni cilj većine njezinih potprojekata, osim ako je u smjernicama o ulaganju određeno drukčije.
3. Operacije financiranja i operacije ulaganja u sastavnici politika održive infrastrukture iz stavka 1. točke (a) podliježu provjeri klimatske, okolišne i socijalne održivosti u cilju smanjenja štetnih utjecaja i povećanja koristi za klimu, okoliš i socijalnu dimenziju. Stoga će promotori koji traže financiranje dostaviti odgovarajuće informacije na temelju smjernica koje će izraditi Komisija. Projekti ispod određene veličine utvrđene u smjernicama isključuju se iz provjere.

Na temelju Komisijinih smjernica omogućuje se sljedeće:

- (a) kada je riječ o prilagodbi, jamčenje otpornosti na moguće štetne utjecaje klimatskih promjena na temelju ocjenjivanja izloženosti klimatskim promjenama i rizicima, uključujući relevantne mjere prilagodbe, a kada je riječ o ublažavanju, uključivanje cijene emisija stakleničkih plinova i pozitivnih učinaka mjera za ublažavanje klimatskih promjena u analizu troškova i koristi;
 - (b) uzimanje u obzir ukupnog utjecaja projekta u smislu glavnih sastavnica prirodnog kapitala povezanih sa zrakom, vodom, zemljištem i bioraznolikošću;
 - (c) procjena utjecaja na socijalnu uključenost pojedinih područja ili dijelova stanovništva.
4. Partneri u provedbi dostavljaju informacije potrebne da se omogući praćenje ulaganja kojima se pridonosi ispunjavanju ciljeva Unije u pogledu klime i okoliša na temelju smjernica koje će izraditi Komisija.
 5. Partneri u provedbi nastoje da barem 50 % ulaganja u sastavnici politika održive infrastrukture pridonosi ispunjavanju ciljeva Unije u pogledu klime i okoliša.
 6. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 26. kojima se utvrđuju smjernice o ulaganjima u svakoj sastavnici politika.

Članak 8.

Odjeljci

1. Svaka sastavnica politika iz članka 7. stavka 1. sastoji se od dva odjeljka koji su usmjereni na uklanjanje određenih tržišnih nedostataka ili rješavanje problema neoptimalne razine ulaganja, i to:
 - (a) odjeljak „EU” usmjeren je na sljedeće situacije:
 - i. tržišne nedostatke ili neoptimalne razine ulaganja koji su povezani s prioritetima politika Unije i rješavaju se na razini Unije;
 - ii. tržišne nedostatke ili neoptimalne razine ulaganja u cijeloj Uniji; ili
 - iii. nove ili složene tržišne nedostatke ili neoptimalne razine ulaganja u cilju razvoja novih financijskih rješenja i tržišnih struktura;

- (b) odjeljak „države članice” usmjeren je na specifične tržišne nedostatke ili neoptimalne razine ulaganja u jednoj ili više država članica u cilju ostvarivanja ciljeva sudjelujućih fondova pod podijeljenim upravljanjem.
2. Odjeljci iz stavka 1. mogu se međusobno nadopunjavati u cilju potpore operacijama financiranja ili operacijama ulaganja, među ostalim i kombiniranjem potpore iz oba odjeljka.

Članak 9.

Posebne odredbe koje se primjenjuju na odjeljak „države članice”

1. Iznosi koje dodjeljuje država članica u skladu s člankom [10. stavkom 1.] Uredbe [[Uredba o zajedničkim odredbama] broj] ili člankom [75. stavkom 1.] Uredbe [[plan ZPP-a] broj] upotrebljavaju se kao rezervacije za dio jamstva EU-a u okviru odjeljka „države članice” kojim su obuhvaćene operacije financiranja i operacije ulaganja u dotičnoj državi članici.
2. Utvrđivanje tog dijela jamstva EU-a u okviru odjeljka „države članice” ovisi o sklapanju sporazuma o doprinosu između države članice i Komisije.
- Država članica i Komisija sklapaju sporazum o doprinosu ili izmjeni tog sporazuma u roku od četiri mjeseca od odluke Komisije o donošenju sporazuma o partnerstvu ili plana za zajedničku poljoprivrednu politiku ili istodobno s odlukom Komisije o izmjeni programa ili plana za zajedničku poljoprivrednu politiku.
- Dvije ili više država članica mogu s Komisijom sklopiti sporazum o zajedničkom doprinosu.
- Odstupajući od [članka 211. stavka 1.] [Financijske uredbe], stopa rezervacija za jamstvo EU-a u odjeljku „države članice” iznosi 40 % i može se prilagoditi naviše ili naniže u svakom sporazumu o doprinosu kako bi se uzeli u obzir rizici povezani s financijskim proizvodima koje se namjerava upotrijebiti.
3. Sporazum o doprinosu sadržava barem sljedeće elemente:
- (a) ukupni iznos dijela jamstva EU-a u odjeljku „države članice”, njegovu stopu rezervacija, iznos doprinosa iz fondova pod podijeljenim upravljanjem, fazu uspostave izdvajanja rezervacija u skladu s godišnjim financijskim planom te iznos nepredviđene obveze koji iz toga proizlazi i koji će se pokriti uzajamnim jamstvom koje pruža dotična država članica;
 - (b) strategiju koja uključuje financijske proizvode i njihovu minimalnu financijsku polugu, geografsku pokrivenost, razdoblje ulaganja te, prema potrebi, kategorije krajnjih primatelja i prihvatljivih posrednika;
 - (c) jednog ili više partnera u provedbi koji su iskazali interes te obvezu Komisije da obavijesti državu članicu o odabranom partneru ili partnerima u provedbi;
 - (d) mogući doprinos iz fondova pod podijeljenim upravljanjem za savjetodavni centar Invest EU;
 - (e) obvezu godišnjeg izvješćivanja države članice, uključujući izvješćivanje u skladu s pokazateljima iz sporazuma o doprinosu;
 - (f) rezervacije za naknadu dijela jamstva EU-a iz odjeljka „države članice”;

- (g) moguće kombiniranje sa sredstvima iz odjeljka „EU”, uključujući slojevitou strukturu kojom se postiže bolje pokriće rizika u skladu s člankom 8. stavkom 2.
4. Komisija sporazume o doprinosu izvršava u okviru sporazuma o jamstvu koje potpisuje s partnerima u provedbi u skladu s člankom 14.
- Ako se u roku od devet mjeseci od potpisivanja sporazuma o doprinosu ne sklopi sporazum o jamstvu ili za iznos iz sporazuma o doprinosu nije u cijelosti preuzeta obveza u okviru jednog ili više sporazuma o jamstvu, sporazum o doprinosu u prvom se slučaju otkazuje, a u drugom se slučaju na odgovarajući način izmjenjuje te se neiskorišteni iznos rezervacija ponovo koristi u skladu s [člankom 10. stavkom 5.] Uredbe [[Uredba o zajedničkim odredbama] broj] i člankom [75. stavkom 5.] Uredbe [[plan ZPP-a] broj].
- Ako sporazum o jamstvu nije propisno izvršen u roku iz članka [10. stavka 6.)] Uredbe [[Uredba o zajedničkim odredbama] broj] ili članka [75. stavka 6.] Uredbe [[plan ZPP-a] broj], sporazum o doprinosu izmjenjuje se i neiskorišteni dio rezervacija ponovno se koristi u skladu s [člankom 10. stavkom 6.)] [[Uredba o zajedničkim odredbama] broj] i člankom [75. stavkom 6.] Uredbe [[plan ZPP-a] broj].
5. Na izdvajanje rezervacija za dio jamstva EU-a u odjeljku „države članice” utvrđen sporazumom o doprinosu primjenjuju se sljedeća pravila:
- (a) nakon faze uspostave iz stavka 3. točke (a) ovog članka svi godišnji viškovi rezervacija izračunani usporedbom iznosa rezervacija propisanog na temelju stope rezervacija i stvarnih rezervacija ponovno se koriste u skladu s [člankom 10. stavkom 6. [[Uredbe o zajedničkim odredbama] i člankom [75. stavkom 6.] [[plan ZPP-a] broj];
 - (b) odstupajući od [članka 213. stavka 4.] [Financijske uredbe], nakon faze uspostave iz stavka 3. točke (a) ovog članka rezervacije ne podliježu godišnjoj nadopuni tijekom raspoloživosti tog dijela jamstva EU-a u odjeljku „države članice”;
 - (c) Komisija bez odgode obavješćuje državu članicu ako zbog aktiviranja tog dijela jamstva EU-a u odjeljku „države članice” razina rezervacija za taj dio jamstva EU-a padne ispod 20 % početnih rezervacija;
 - (d) ako razina rezervacija za taj dio jamstva EU-a u odjeljku „države članice” dosegne 10 % početnih rezervacija, dotična država članica na zahtjev Komisije u zajednički fond za rezervacije izdvaja do 5 % početnih rezervacija.

POGLAVLJE III.

JAMSTVO EU-a

Članak 10.

Jamstvo EU-a

1. Jamstvo EU-a daje se partnerima u provedbi u skladu s [člankom 219. stavkom 1.] [Financijske uredbe] te se njime upravlja u skladu s [glavom X.] [Financijske uredbe].
2. Potpora u okviru jamstva EU-a može se dodijeliti za operacije financiranja i operacije ulaganja obuhvaćene ovom Uredbom za razdoblje ulaganja koje završava 31. prosinca 2027. Ugovori između partnera u provedbi i krajnjeg primatelja ili financijskog posrednika ili drugog subjekta iz članka 13. stavka 1. potpisuju se do 31. prosinca 2028.

Članak 11.

Prihvatljive operacije financiranja i operacije ulaganja

1. U okviru fonda InvestEU podupiru se samo operacije financiranja i operacije ulaganja koje:
 - (a) ispunjavaju uvjete iz [članka 209. stavka 2. točaka od (a) do (e)] [Financijske uredbe], a posebno zahtjev dodatnosti iz [članka 209. stavka 2. točke (b)] [Financijske uredbe] i, ako je to primjereno, zahtjev maksimiziranja privatnih ulaganja u skladu s [člankom 209. stavkom 2. točkom (e)] [Financijske uredbe];
 - (b) pridonose ciljevima politika Unije i obuhvaćene su opsegom područja prihvatljivih za operacije financiranja i operacije ulaganja unutar odgovarajuće sastavnice politika u skladu s Prilogom II. ovoj Uredbi; i
 - (c) usklađene su sa smjernicama o ulaganjima.
2. Iz fonda InvestEU mogu se osim projekata smještenih u Uniji podupirati i sljedeći projekti i operacije u obliku operacija financiranja i operacija ulaganja:
 - (a) prekogranični projekti između subjekata koji su nalaze ili imaju poslovni nastan u jednoj ili više država članica i kojima su obuhvaćene jedna ili više trećih zemalja, uključujući zemlje pristupnice, zemlje kandidatkinje i potencijalne kandidate, zemlje obuhvaćene europskom politikom susjedstva, Europskim gospodarskim prostorom ili Europskim udruženjem za slobodnu trgovinu, ili prekomorska zemlja ili područje iz Priloga II. UFEU-u ili pridružena treća zemlja, neovisno o tome postoji li partner u tim trećim zemljama ili prekomorskim zemljama ili područjima;
 - (b) operacije financiranja i operacije ulaganja u zemljama iz članka 5. kojima se doprinosi određenom financijskom proizvodu.
3. Iz fonda InvestEU mogu se podupirati operacije financiranja i operacije ulaganja kojima se osigurava financiranje za primatelje koji su pravni subjekti s poslovnim nastanom u nekoj od sljedećih zemalja:
 - (a) državi članici ili prekomorskoj zemlji ili području koje je s njome povezano;
 - (b) trećoj zemlji ili području pridruženima programu InvestEU u skladu s člankom 5.;
 - (c) trećoj zemlji iz stavka 2. točke (a), ako je primjenjivo;

- (d) drugim zemljama ako je to potrebno za financiranje projekta u zemlji ili području iz točaka od (a) do (c).

Članak 12.

Odabir partnera u provedbi

1. Komisija u skladu s [člankom 154.] [Financijske uredbe] među prihvatljivim partnerima odabire partnere u provedbi ili skupinu njih, kako je navedeno u drugom podstavku ovog stavka.

Za odjeljak „EU” prihvatljivi partneri su oni koji su iskazali interes i koji mogu pokriti operacije financiranja i operacije ulaganja u najmanje tri države članice. Osim toga, partneri u provedbi mogu formirati skupinu te zajedno pokriti operacije financiranja i operacije ulaganja u najmanje tri države članice.

Kada je riječ o odjeljku „države članice”, dotična država članica može za partnere u provedbi predložiti jednog ili više prihvatljivih partnera među onima koji su iskazali interes u skladu s člankom 9. stavkom 3. točkom (c).

Ako dotična država članica ne predloži partnera u provedbi, Komisija postupi u skladu s drugim podstavkom ovog stavka te odabire među partnerima u provedbi one koji mogu pokriti operacije financiranja i operacije ulaganja u predmetnom geografskom području.

2. Pri odabiru partnera u provedbi Komisija osigurava da portfelj financijskih proizvoda u okviru fonda InvestEU:
- (a) obuhvaća što više ciljeva utvrđenih u članku 3.;
 - (b) maksimalno povećava učinak jamstva EU-a s pomoću vlastitih sredstava koje osigurava partner u provedbi;
 - (c) maksimizira privatna ulaganja, ako je to primjereno;
 - (d) osigurava geografsku diversifikaciju;
 - (e) osigurava dostatnu diversifikaciju rizika;
 - (f) promiče inovativna financijska rješenja i rješenja za rizike kako bi se uklonili tržišni nedostaci i riješio problem neoptimalne razine ulaganja.
3. Pri odabiru partnera u provedbi Komisija uzima u obzir i sljedeće:
- (a) mogući trošak i naknadu za proračun Unije;
 - (b) kapacitete partnera u provedbi da temeljito primijeni zahtjeve iz [članka 155. stavka 2.] [Financijske uredbe] u pogledu izbjegavanja plaćanja poreza, poreznih prijevара, utaje poreza, pranja novca, financiranja terorizma i nekooperativnih jurisdikcija.
4. Kao partneri u provedbi mogu se odabrati nacionalne razvojne banke ili institucije ako ispune zahtjeve utvrđene u ovom članku i u članku 14. stavku 1. drugom podstavku.

Članak 13.

Prihvatljive vrste financiranja

1. Jamstvo EU-a može se upotrijebiti za pokriće rizika za sljedeće vrste financiranja koje osiguravaju partneri u provedbi:
 - (a) krediti, jamstva, protujamstva, instrumenti tržišta kapitala, bilo koji drugi oblik financiranja ili poboljšanja kreditne kvalitete, uključujući podređeni dug ili vlasničke ili kvazivlasničke udjele, koji se osiguravaju izravno ili neizravno preko financijskih posrednika, fondova, platformi za ulaganje ili drugih instrumenata kako bi se zatim prenijeli krajnjim primateljima;
 - (b) financiranje ili jamstva partnera u provedbi dana drugoj financijskoj instituciji koja toj instituciji omogućuju da provodi aktivnosti financiranja iz točke (a).

Financiranje iz prvog podstavka točaka (a) i (b) ovog stavka može biti obuhvaćeno jamstvom EU-a samo ako je odobreno, stečeno ili izdano u korist operacija financiranja ili operacija ulaganja iz članka 11. stavka 1. i ako je financiranje partnera u provedbi odobreno u skladu sa sporazumom o financiranju koji je partner u provedbi potpisao ili transakcijom financiranja koju je sklopio nakon potpisivanja sporazuma o jamstvu između Komisije i njega, a koji nisu istekli ni otkazani.
2. Operacije financiranja i operacije ulaganja preko fondova ili drugih posredničkih struktura obuhvaćene su jamstvom EU-a u skladu s odredbama utvrđenima u smjernicama o ulaganjima čak i ako ta struktura ulaže manji dio svojih uložених iznosa izvan Unije i u zemlje iz članka 11. stavka 2. ili u imovinu koja nije prihvatljiva imovina na temelju ove Uredbe.

Članak 14.

Sporazumi o jamstvu

1. Komisija sklapa sporazum o jamstvu sa svakim partnerom u provedbi kojim se utvrđuje davanje jamstva EU-a u skladu sa zahtjevima ove Uredbe u iznosu koji određuje Komisija.

Ako partneri u provedbi formiraju skupinu iz članka 12. stavka 1. drugog podstavka, sporazum o jamstvu sklapa se između Komisije i svakog partnera u provedbi unutar skupine ili jednog partnera u provedbi u ime skupine.
2. Sporazumi o jamstvu sadržavaju konkretno odredbe u pogledu:
 - (a) iznosa i uvjeta financijskog doprinosa koji osigurava partner u provedbi;
 - (b) uvjeta financiranja ili jamstava koje partner u provedbi daje drugom pravnom subjektu koji sudjeluje u provedbi, ako je to slučaj;
 - (c) detaljnih pravila o davanju jamstva EU-a, u skladu s člankom 16., uključujući pokriće portfelja određenih vrsta instrumenata te odgovarajuće događaje koji mogu dovesti do aktiviranja jamstva EU-a;
 - (d) naknade za preuzimanje rizika koja se dodjeljuje razmjerno udjelu preuzimanja rizika Unije i partnera u provedbi;
 - (e) uvjeta plaćanja;

- (f) obveze partnera u provedbi da prihvati odluke Komisije i Odbora za ulaganja o uporabi jamstva EU-a u korist predložene operacije financiranja ili operacije ulaganja, ne dovodeći u pitanje odlučivanje partnera u provedbi o predloženoj operaciji bez jamstva EU-a;
 - (g) odredaba i postupaka u vezi s naplatom potraživanja koja se povjerava partneru u provedbi;
 - (h) financijskog i operativnog izvješćivanja i praćenja operacija u okviru jamstva EU-a;
 - (i) ključnih pokazatelja uspješnosti, posebice u pogledu uporabe jamstva EU-a, ispunjavanja ciljeva i kriterija utvrđenih u člancima 3., 7. i 11. te mobiliziranja privatnog kapitala;
 - (j) ako je primjenjivo, odredaba i postupaka u vezi s operacijama mješovitog financiranja;
 - (k) ostalih relevantnih odredaba u skladu sa zahtjevima [glave X.] [Financijske uredbe].
3. Sporazumom o jamstvu propisuje se i da se naknada koju plaća Unija za operacije financiranja i operacije ulaganja obuhvaćene ovom Uredbom isplaćuje nakon odbitka nepodmirenih plaćanja povezanih s aktiviranjem jamstva EU-a.
 4. Osim toga, sporazumom o jamstvu propisuje se i da se iznosi koji se duguju partneru u provedbi u vezi s jamstvom EU-a odbijaju od ukupnog iznosa naknade, prihoda i vraćanja koje partner u provedbi duguje Uniji na temelju operacija financiranja i operacija ulaganja obuhvaćenih ovom Uredbom. Ako taj iznos nije dovoljan za pokriće iznosa koji se duguje partneru u provedbi u skladu s člankom 15. stavkom 3., preostali se iznos naplaćuje iz rezervacija za jamstvo EU-a.
 5. Ako se sporazum o jamstvu sklapa u okviru odjeljka „države članice”, njime se može predvidjeti sudjelovanje predstavnika dotične države članice ili dotičnih regija u praćenju provedbe sporazuma o jamstvu.

Članak 15.

Uvjeti uporabe jamstva EU-a

1. Davanje jamstva EU-a ovisi o stupanju na snagu sporazuma o jamstvu s odgovarajućim partnerom u provedbi.
2. Operacije financiranja i operacije ulaganja obuhvaćene su jamstvom EU-a samo ako ispunjavaju kriterije utvrđene u ovoj Uredbi i relevantnim smjernicama o ulaganjima i ako je Odbor za ulaganja zaključio da ispunjavaju zahtjeve za potporu u okviru jamstva EU-a. Partneri u provedbi odgovorni su za jamčenje usklađenosti operacija financiranja i operacija ulaganja s ovom Uredbom i relevantnim smjernicama o ulaganjima.
3. Komisija partneru u provedbi nije dužna platiti bilo koje administrativne troškove i pristojbe u vezi s provedbom operacija financiranja i operacija ulaganja, osim ako zbog prirode ciljeva politika koji se žele ostvariti financijskim proizvodom koji provodi partner u provedbi može dokazati da je potrebno napraviti iznimku. Pokriće

tih troškova propisuje se u sporazumu o jamstvu i u skladu je s [člankom 209. stavkom 2. točkom (g)][Financijske uredbe].

4. Osim toga, partner u provedbi može upotrijebiti jamstvo EU-a za plaćanje odgovarajućeg dijela troškova naplate, osim ako su oni odbijeni od naplaćenih iznosa u skladu s člankom 14. stavkom 4.

Članak 16.

Pokriće i uvjeti jamstva EU-a

1. Naknada za preuzimanje rizika raspodjeljuje se između Unije i partnera u provedbi razmjerno njihovu udjelu u preuzimanju rizika u portfelju operacija financiranja i operacija ulaganja ili, ovisno o slučaju, pojedinačnih operacija. Partner u provedbi preuzima na vlastiti rizik odgovarajuću izloženost prema operacijama financiranja i operacijama ulaganja koje se podupiru jamstvom EU-a, osim u iznimnim slučajevima kada su ciljevi politika koji se žele ostvariti financijskim proizvodom takvi da im partner u provedbi realno ne bi mogao doprinijeti vlastitom kapacitetom za preuzimanje rizika.
2. Jamstvo EU-a pokriva:
 - (a) za dužničke proizvode iz članka 13. stavka 1. točke (a):
 - i. glavnice i sve kamate i iznose koji se duguju partneru u provedbi, a koje partner u provedbi nije primio, u skladu s uvjetima operacija financiranja do trenutka prestanka ispunjavanja obveza; za podređeni dug odgođeno plaćanje, smanjeno plaćanje ili zahtjev za izlazak smatraju se prestankom ispunjavanja obveza;
 - ii. restrukturiranje gubitaka;
 - iii. gubitke nastale zbog fluktuacija tečaja valuta koje nisu euro na tržištima s ograničenim mogućnostima dugoročne zaštite od rizika;
 - (b) za vlasnička ili kvazivlasnička ulaganja iz članka 13. stavka 1. točke (a) uložene iznose i s njima povezane troškove financiranja i gubitke nastale zbog fluktuacija tečaja valuta koje nisu euro;
 - (c) za financiranje ili jamstva partnera u provedbi dana drugom pravnom subjektu iz članka 13. stavka 1. točke (b) iskorištene iznose i povezane troškove financiranja.
3. Ako Unija izvrši plaćanje partneru u provedbi nakon aktiviranja jamstva EU-a, na nju se prenose pripadajuća prava partnera u provedbi povezana s njegovim operacijama financiranja i operacijama ulaganja obuhvaćenima jamstvom EU-a u mjeri u kojoj ta prava i dalje postoje.

Partner u provedbi u ime Unije izvršava naplatu potraživanja za subrogirane iznose i isplaćuje Uniji naplaćene iznose.

POGLAVLJE IV.

UPRAVLJANJE

Članak 17.

Savjetodavni odbor

1. Komisiju savjetuje savjetodavni odbor koji se sastaje u dva sastava, tj. u sastavu predstavnika partnera u provedbi i sastavu predstavnika država članica.
2. Svaki partner u provedbi i svaka država članica mogu imenovati jednog predstavnika u odgovarajući sastav.
3. Komisija ima predstavnika u oba sastava savjetodavnog odbora.
4. Sastancima savjetodavnog odbora u sastavu predstavnika partnera u provedbi supredsjedaju predstavnik Komisije i predstavnik Europske investicijske banke.
Predstavnik Komisije predsjedava sastancima savjetodavnog odbora u sastavu predstavnika država članica.
Savjetodavni odbor redovito se sastaje, a najmanje dvaput godišnje na zahtjev predsjednika. Mogu se organizirati i zajednički sastanci obaju sastava na zajednički zahtjev njihovih predsjednika.
Komisija utvrđuje operativna pravila i postupke i vodi tajništvo savjetodavnog odbora.
5. Savjetodavni odbor
 - (a) u sastavu predstavnika partnera u provedbi:
 - i. očituje se o koncepciji financijskih proizvoda koji se provode u skladu s ovom Uredbom;
 - ii. savjetuje Komisiju o tržišnim nedostacima, neoptimalnim razinama ulaganja i tržišnim uvjetima.
 - (b) u sastavu predstavnika država članica:
 - i. izvješćuje države članice o provedbi fonda InvestEU;
 - ii. s državama članicama razmjenjuje mišljenja o kretanjima na tržištu i najbolje prakse.

Članak 18.

Projektini tim

1. Osniva se projektini tim stručnjaka koji Komisiji na raspolaganje stavljaju partneri u provedbi bez troškova za proračun Unije.
2. Svaki partner u provedbi imenuje stručnjake u projektini tim. Broj stručnjaka utvrđuje se u sporazumu o jamstvu.
3. Komisija potvrđuje jesu li operacije financiranja i operacije ulaganja koje su predložili partneri u provedbi usklađene s pravom i politikama Unije.

4. Ovisno o potvrdi Komisije iz stavka 3. projektni tim kontrolira kvalitetu postupka dužne pažnje koji su za predložene operacije financiranja i operacije ulaganja proveli partneri u provedbi. Zatim se operacije financiranja i operacije ulaganja podnose Odboru za ulaganja radi odobravanja pokrića jamstvom EU-a.

Projektni tim za predložene operacije financiranja i operacije ulaganja izrađuje tablicu pokazatelja namijenjenu Odboru za ulaganja.

Konkretno, tablica pokazatelja obuhvaća ocjenu:

- (a) profila rizičnosti predloženih operacija financiranja i operacija ulaganja;
- (b) koristi za krajnje primatelje;
- (c) poštovanja kriterija prihvatljivosti.

Svaki partner u provedbi projektnom timu dostavlja odgovarajuće i usklađene informacije kako bi projektni tim mogao provesti analizu rizika i izraditi tablicu pokazatelja.

5. Stručnjak iz projektnog tima ne provodi postupak dužne pažnje ili ocjenjivanje moguće operacije financiranja ili operacije ulaganja koju je dostavio partner u provedbi koji je tog stručnjaka stavio na raspolaganje Komisiji. Taj stručnjak za predmetne prijedloge ne izrađuje ni tablicu pokazatelja.
6. Svaki stručnjak iz projektnog tima prijavljuje Komisiji sve sukobe interesa i bez odgode joj dostavlja sve informacije potrebne za kontinuiranu provjeru nepostojanja sukoba interesa.
7. Komisija utvrđuje detaljna pravila za funkcioniranje projektnog tima i za provjeru situacija u kojima postoji sukob interesa.
8. Komisija utvrđuje detaljna pravila za izradu tablice pokazatelja kako bi se Odboru za ulaganja omogućilo da odobri uporabu jamstva EU-a za predloženu operaciju financiranja ili operaciju ulaganja.

Članak 19.

Odbor za ulaganja

1. Osniva se odbor za ulaganja. Odbor
 - (a) ispituje prijedloge operacija financiranja i operacija ulaganja koje partneri u provedbi podnose radi stjecanja pokrića jamstvom EU-a;
 - (b) provjerava njihovu usklađenost s ovom Uredbom i relevantnim smjernicama o ulaganjima, a posebnu pozornost posvećuju zahtjevu dodatnosti iz [članka 209. stavka 2. točke (b)] [Financijske uredbe] i zahtjevu maksimiziranja privatnih ulaganja iz [članka 209. stavka 2. točke (d)] [Financijske uredbe]; i
 - (c) provjerava ispunjavaju li operacije financiranja i operacije ulaganja sve relevantne zahtjeve za potporu u okviru jamstva EU-a.
2. Odbor za ulaganja sastaje se u četiri različita sastava koji odgovaraju sastavnicama politika iz članka 7. stavka 1.

Svaki sastav Odbora za ulaganja čini šest plaćenih vanjskih stručnjaka. Stručnjaci se biraju u skladu s [člankom 237.] [Financijske uredbe], a imenuje ih Komisija na

određeni mandat od najviše četiri godine. Njihov se mandat može obnoviti, no njegovo ukupno trajanje ne smije premašiti ukupno sedam godina. Komisija članu Odbora za ulaganja koji već obnaša tu dužnost može obnoviti mandat bez provedbe postupka utvrđenog u ovom stavku.

Stručnjaci moraju imati visoku razinu relevantnog tržišnog iskustva u strukturiranju i financiranju projekata ili u financiranju MSP-ova ili korporacija.

Sastavom Odbora za ulaganja osigurava se da Odbor raspolaže temeljitim znanjem o sektorima koji su obuhvaćeni sastavnicama politika iz članka 7. stavka 1. i geografskim tržištima u Uniji te da je u cjelini rodno uravnotežen.

Četiri člana stalni su članovi svih četiriju sastava Odbora za ulaganja. Osim toga, u svakom od četiri sastava dva su stručnjaka s iskustvom ulaganja u sektorima koji su obuhvaćeni predmetnom sastavnicom politika. Najmanje jedan od stalnih članova ima iskustvo u području održivih ulaganja. Komisija imenuje članove Odbora za ulaganja u odgovarajući sastav ili sastave Odbora. Odbor za ulaganja bira predsjednika među svojim stalnim članovima.

Komisija donosi operativna pravila i postupke i vodi tajništvo Odbora za ulaganja.

3. Pri sudjelovanju u aktivnostima Odbora za ulaganja njegovi članovi izvršavaju svoje dužnosti nepristrano i u isključivom interesu fonda InvestEU. Oni ne traže niti slijede upute partnera u provedbi, institucija Unije, država članica ni bilo kojeg drugog javnog ili privatnog tijela.

Životopisi i izjave o nepostojanju sukoba interesa svih članova Odbora za ulaganja objavljuju se i redovno ažuriraju. Svaki član Odbora za ulaganja bez odgode Komisiji dostavlja sve informacije potrebne za kontinuiranu provjeru nepostojanja sukoba interesa.

Komisija može člana Odbora razriješiti s dužnosti ako on ne ispunjava zahtjeve utvrđene u ovom stavku ili iz drugih propisno opravdanih razloga.

4. Kada djeluje u skladu s ovim člankom, Odbor za ulaganja koristi se dokumentacijom koju su dostavili partneri u provedbi i svim drugim dokumentima koje smatra relevantnima. Ocjena projekta koju je proveo partner u provedbi nije obvezujuća za Odbor za ulaganja za potrebe operacija financiranja ili operacija ulaganja koje su pokrivene jamstvom EU-a.

Odbor za ulaganja u svojem se postupku ocjenjivanja i provjere prijedloga koristi tablicom pokazatelja iz članka 18. stavka 3.

5. Odbor za ulaganja zaključke donosi običnom većinom svih svojih članova. Ako je ishod neodlučan, predsjednik Odbora za ulaganja ima odlučujući glas.

Zaključci Odbora za ulaganja kojima se za operaciju financiranja ili operaciju ulaganja odobrava potpora u okviru jamstva EU-a javno su dostupni te sadržavaju obrazloženje odluke o odobrenju. Objava ne smije sadržavati poslovno osjetljive informacije.

Nakon potpisivanja ugovora o operaciji financiranja ili operaciji ulaganja odnosno potprojektu tablica pokazatelja javno je dostupna, ako je to primjenjivo. Objava ne smije sadržavati poslovno osjetljive informacije ili osobne podatke koji se u skladu s pravilima Unije o zaštiti podataka ne smiju otkriti.

Zaključci Odbora za ulaganja kojima se odbija uporaba jamstva EU-a prosljeđuju se dvaput godišnje Europskom parlamentu i Vijeću u skladu sa strogim zahtjevima o povjerljivosti.

6. Ako Odbor za ulaganja zaprimi zahtjev za odobrenje uporabe jamstva EU-a za operaciju financiranja ili operaciju ulaganja koja uključuje instrument, program ili strukturu koja obuhvaća potprojeke, to odobrenje odnosi se i na potprojeke, osim ako Odbor za ulaganja zadrži pravo da svaki potprojekt odobri zasebno.

POGLAVLJE V.

Savjetodavni centar InvestEU

Članak 20.

Savjetodavni centar InvestEU

1. Savjetodavni centar InvestEU pruža savjetodavnu potporu u pronalaženju, pripremi, razvoju, strukturiranju, javnoj nabavi i provedbi projekata ulaganja ili pridonosi kapacitetima promotora i financijskih posrednika za provedbu operacija financiranja i operacija ulaganja. Njegova potpora može se prema potrebi odnositi na bilo koju fazu projektnog ciklusa ili financiranja financiranih subjekata.

Savjetodavni centar InvestEU dostupan je kao komponenta u okviru svake sastavnice politika iz članka 7. stavka 1. i obuhvaća sve sektore u okviru te sastavnice politika. Dostupne su i međusektorske savjetodavne usluge.

2. Savjetodavni centar InvestEU konkretno pruža sljedeće usluge:
 - (a) pružanje jedinstvene ulazne točke za pomoć u razvoju projekata za tijela vlasti i promotore projekata za programe Unije kojima se upravlja centralizirano;
 - (b) pružanje pomoći promotorima projekata, prema potrebi, pri razvoju projekata kako bi ispunili ciljeve i kriterije prihvatljivosti iz članaka 3., 7. i 11. te potpora uspostavi mehanizama za objedinjavanje malih projekata; međutim, ta potpora ne dovodi u pitanje zaključke Odbora za ulaganja o pokriću tih projekata jamstvom EU-a;
 - (c) potpora aktivnostima i iskorištavanje lokalnog znanja kako bi se olakšala uporaba potpore fonda InvestEU u cijeloj Uniji te aktivan doprinos, ako je to moguće, cilju sektorske i geografske raznolikosti fonda InvestEU potporom partnerima u provedbi pri pokretanju i razvoju mogućih operacija financiranja i operacija ulaganja;
 - (d) potpora uspostavi platformi za suradnju namijenjenih za uzajamnu razmjenu podataka, stručnog znanja i najboljih praksi za podupiranje portfelja projekata i sektorskog razvoja;
 - (e) pružanje proaktivne savjetodavne potpore o uspostavi platformi za ulaganje, posebno prekograničnih platformi za ulaganje kojima je obuhvaćeno više država članica;

- (f) potpora aktivnostima izgradnje kapaciteta za razvoj organizacijskih kapaciteta, vještina i postupaka te povećanje spremnosti na ulaganje organizacija kako bi promotori i tijela vlasti mogli izgraditi portfelje projekata i upravljati njima, a financijski posrednici proveli operacije financiranja i operacije ulaganja u korist subjekata koji su suočeni s otežanim pristupom financiranju, među ostalim i potporom izgradnji kapaciteta za procjenu rizika ili specifičnog sektorskog znanja.
3. Savjetodavni centar InvestEU dostupan je promotorima projekata iz javnog i privatnog sektora te financijskim i drugim posrednicima.
 4. Za usluge iz stavka 2. moguća je naplata naknada kako bi se djelomično pokrili troškovi pružanja tih usluga.
 5. Kako bi se ostvarili ciljevi iz stavka 1. i olakšalo pružanje savjetodavne potpore, savjetodavni centar InvestEU koristi se stručnim znanjem Komisije i partnera u provedbi.
 6. Savjetodavni centar InvestEU prema potrebi dostupan je na lokalnoj razini. Osniva se posebice u državama članicama ili regijama koje su suočene s teškoćama u razvoju projekata u okviru fonda InvestEU. Savjetodavni centar InvestEU pomaže u prijenosu znanja na regionalnu i lokalnu razinu u cilju izgradnje regionalnih i lokalnih kapaciteta i stručnosti za potrebe potpore iz stavka 1.
 7. Partneri u provedbi predlažu promotorima projekata koji podnose zahtjev za financiranje, osobito manjih projekata, da za svoje projekte zatraže potporu savjetodavnog centra InvestEU kako bi se prema potrebi poboljšala priprema njihovih projekata i omogućila procjena mogućnosti objedinjavanja projekata.
- Partneri u provedbi prema potrebi obavješćuju promotore o mogućnosti uvrštavanja njihovih projekata na portal InvestEU kako se navodi u članku 21.

POGLAVLJE VI.

Članak 21.

Portal InvestEU

1. Komisija uspostavlja portal InvestEU. Riječ je o lako dostupnoj bazi projekata prilagođenoj korisnicima u kojoj su sadržane relevantne informacije za svaki projekt.
2. Portal InvestEU Portal promotorima projekata omogućuje da povećaju vidljivost svojih projekata za koje traže financiranje i istovremeno ulagačima pruže informacije o tim projektima. Uvrštavanjem projekata na portal InvestEU ne dovode se u pitanje odluke o konačnim projektima koji se odabiru za potporu u okviru ove Uredbe, u okviru bilo kojeg drugog instrumenta EU-a ili za javno financiranje.
3. Na portal se uvrštavaju samo projekti koji su u skladu s pravom i politikama Unije.
4. Komisija projekte koji ispunjavaju uvjete iz stavka 3. dostavlja odgovarajućim partnerima u provedbi.

5. Partneri u provedbi pregledavaju projekte koji potpadaju pod njihovo geografsko područje i područje poslovanja.

POGLAVLJE VII.

PRAĆENJE I IZVJEŠĆIVANJE, EVALUACIJA I KONTROLA

Članak 22.

Praćenje i izvješćivanje

1. Pokazatelji za izvješćivanje o napretku provedbe Programa InvestEU prema ostvarivanju općih i posebnih ciljeva iz članka 3. navedeni su u Prilogu III. ovoj Uredbi.
2. Kako bi osigurala učinkovitu procjenu napretka u ostvarenju ciljeva programa InvestEU, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 26. radi izmjene Priloga III. ovoj Uredbi kako bi prema potrebi preispitala ili dopunila pokazatelje te ovu Uredbu dopunila odredbama o uspostavi okvira za praćenje i evaluaciju.
3. Sustavom za izvješćivanje o uspješnosti osigurava se da se podaci za praćenje provedbe i rezultati prikupljaju djelotvorno, učinkovito i pravodobno. U tom cilju uvode se razmjerne obveze izvješćivanja za partnere u provedbi i prema potrebi za druge korisnike sredstava Unije.
4. Komisija izvješćuje o provedbi programa InvestEU u skladu s [člancima 241. i 250.] [Financijske uredbe]. U tu svrhu partneri u provedbi Komisiji jednom godišnje dostavljaju informacije koje su joj potrebne da ispuni svoje obveze izvješćivanja.
5. Osim toga, partneri u provedbi svakih šest mjeseci Komisiji dostavljaju izvješće o operacijama financiranja i operacijama ulaganja obuhvaćenima ovom Uredbom, razvrstanim prema potrebi u odjeljak „EU” i odjeljak „država članica” po državama članicama. U izvješće je uključena procjena usklađenosti sa zahtjevima za uporabu jamstva EU-a i s ključnim pokazateljima uspješnosti utvrđenima u Prilogu III. ovoj Uredbi. Izvješće uključuje i operativne, statističke, financijske i računovodstvene podatke o svakoj operaciji financiranja i operaciji ulaganja na razini odjeljka i sastavnice politike te na razini fonda InvestEU. Jedno od navedenih izvješća sadržava informacije koje partneri u provedbi dostavljaju u skladu s [člankom 155. stavkom 1. točkom (a)] [Financijske uredbe].

Članak 23.

Evaluacija

1. Evaluacije se provode pravodobno kako bi se njihovi rezultati uzeli u obzir tijekom postupka odlučivanja.

2. Komisija će do 30. rujna 2025. provesti privremenu evaluaciju programa InvestEU, a posebno u pogledu uporabe jamstva EU-a.
3. Na kraju provedbe Programa InvestEU, a najkasnije četiri godine nakon završetka razdoblja navedenog u članku 1., Komisija provodi završnu evaluaciju Programa InvestEU, a posebno u pogledu uporabe jamstva EU-a.
4. Komisija dostavlja zaključke evaluacija i svoje primjedbe Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru te Odboru regija.
5. Partneri u provedbi dostavljaju Komisiji informacije potrebne za provedbu evaluacija iz stavaka 1. i 2.
6. Komisija u skladu s [člankom 211. stavkom 1.] [Financijske uredbe] svake tri godine u godišnje izvješće iz [članka 250.] [Financijske uredbe] uključuje preispitivanje primjerenosti stope rezervacija iz članka 4. stavka 1. ove Uredbe u odnosu na stvarni profil rizičnosti operacija financiranja i operacija ulaganja pokrivenih jamstvom EU-a. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 26. kako bi na temelju tog preispitivanja prilagodila stopu rezervacije iz članka 4. stavka 1. ove Uredbe za najviše 15 %.

Članak 24.

Revizije

Revizije uporabe financiranja Unije koje provode osobe ili subjekti, među ostalim i oni koje institucije ili tijela Unije nisu ovlastili, osnova su za opće jamstvo u skladu s [člankom 127.] [Financijske uredbe].

Članak 25.

Zaštita financijskih interesa Unije

Ako treća zemlja sudjeluje u programu InvestEU na temelju odluke u okviru međunarodnog sporazuma ili na temelju bilo kojeg drugog pravnog instrumenta, treća zemlja mora osigurati nužna prava i pristup koji su odgovornom dužnosniku za ovjeravanje, Europskom uredu za borbu protiv prijevara (OLAF) i Europskom revizorskom sudu potrebni za sveobuhvatno izvršavanje njihovih nadležnosti. U slučaju OLAF-a takva prava uključuju pravo provođenja istraga, uključujući provjere i inspekcije na licu mjesta, predviđene Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF).

Članak 26.

Postupak delegiranja

1. Ovlašt za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlašt za donošenje delegiranih akata iz članka 7. stavka 6., članka 22. stavka 2. i članka 23. stavka 6. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godine počevši od [stupanja na snagu ove Uredbe]. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlašt najkasnije devet mjeseci prije kraja tog razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlašt prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlašt iz članka 7. stavka 6., članka 22. stavka 2. i članka 23. stavka 6. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlašt koje je u toj odluci navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u Službenom listu Europske unije ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 7. stavka 6., članka 22. stavka 2. i članka 23. stavka 6. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Poglavlje VIII.

TRANSPARENTNOST I VIDLJIVOST

Članak 27.

Informiranje, priopćavanje i promidžba

1. Partneri u provedbi priznaju porijeklo i jamče vidljivost financiranja Unije (posebice pri promicanju djelovanja i njihovih rezultata) pružajući usklađene, učinkovite i ciljane informacije različitoj publici, uključujući medije i javnost.
2. Komisija provodi aktivnosti obavješćivanja i priopćivanja u pogledu Programa InvestEU, njegovih djelovanja i rezultata. Financijski izvori dodijeljeni Programu InvestEU također pridonose institucijskom priopćavanju političkih prioriteta Unije ako se odnose na ciljeve navedene u članku 3.

POGLAVLJE IX.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 28.

Prijelazne odredbe

1. Prihodi, vraćanja i povrati od financijskih instrumenata uspostavljenih programima iz Priloga IV. ovoj Uredbi mogu se upotrijebiti za rezervacije za jamstvo EU-a na temelju ove Uredbe.
2. Prihodi, vraćanja i povrati od jamstva EU-a uspostavljenog Uredbom (EU) 2015/1017 mogu se upotrijebiti za rezervacije za jamstvo EU-a na temelju ove Uredbe, osim ako se upotrijebe u svrhe iz članaka 4., 9. i 12. Uredbe (EU) 2015/1017.

Članak 29.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2021.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

- 1.1. Naslov prijedloga/inicijative
- 1.2. Odgovarajuća područja politike u strukturi ABM/ABB
- 1.3. Vrsta prijedloga/inicijative
- 1.4. Ciljevi
- 1.5. Osnova prijedloga/inicijative
- 1.6. Trajanje i financijski učinak
- 1.7. Predviđeni načini upravljanja

2. MJERE UPRAVLJANJA

- 2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja
- 2.2. Sustav upravljanja i kontrole
- 2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

- 3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak
- 3.2. Procijenjeni učinak na rashode
 - 3.2.1. *Sažetak procijenjenog učinka na rashode*
 - 3.2.2. *Procijenjeni učinak na odobrena sredstva za poslovanje*
 - 3.2.3. *Procijenjeni učinak na administrativna odobrena sredstva*
 - 3.2.4. *Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom*
 - 3.2.5. *Doprinos trećih strana*
- 3.3. Procijenjeni učinak na prihode

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

- 1.1. Naslov prijedloga/inicijative
- 1.2. Predmetna područja politike (*klaster programa*)
- 1.3. Vrsta prijedloga/inicijative
- 1.4. Osnova prijedloga/inicijative
- 1.5. Trajanje i financijski učinak
- 1.6. Predviđeni načini upravljanja

2. MJERE UPRAVLJANJA

- 2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja
- 2.2. Sustav upravljanja i kontrole
- 2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

- 3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak
- 3.2. Procijenjeni učinak na rashode
 - 3.2.1. *Sažetak procijenjenog učinka na rashode*
 - 3.2.2. *Procijenjeni učinak na administrativna odobrena sredstva*
 - 3.2.3. *Doprinos trećih strana*
- 3.3. Procijenjeni učinak na prihode

ZAKONODAVNI FINACIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

Program InvestEU

Uredba (EU) 2018/xx Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi programa InvestEU

1.2. Predmetna područja politike (*klaster programa*)

Europska strateška ulaganja

1.3. Prijedlog/inicijativa odnosi se na:

☐ novo djelovanje

☐ novo djelovanje nakon pilot-projekta / pripremnog djelovanja³⁰

☐ produženje postojećeg djelovanja

☒ spajanje ili preusmjeravanje jednog ili više djelovanja u drugo/novo djelovanje

1.4. Osnova prijedloga/inicijative

1.4.1. *Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative*

Za ostvarenje dugoročnih ciljeva EU-a koji se odnose na održivost, konkurentnost i uključiv rast potrebna su znatna ulaganja u različitim sektorima, primjerice u nove modele mobilnosti, obnovljive izvore energije, energetske učinkovitost, istraživanja i inovacije, digitalizaciju, obrazovanje i stjecanje vještina, socijalno gospodarstvo i infrastrukturu, kružno gospodarstvo, prirodni kapital, klimatsku politiku te otvaranje i rast malih i srednjih poduzeća. Proračunsko jamstvo kojim se partnerima u provedbi osigurava kapacitet za preuzimanje rizika kako bi mogli financirati ulaganja u Uniji na temelju uspješne provedbe Europskog fonda za strateška ulaganja te financijski instrumenti koji omogućuju neometanu potporu ulaganjima nakon 2021.

1.4.2. *Dodana vrijednost angažmana Unije (može proizlaziti iz raznih čimbenika, npr. bolje koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke „dodana vrijednost angažmana Unije” vrijednost je intervencije Unije koja je dodana vrijednosti koju bi inače ostvarile države članice svojim zasebnim djelovanjima.*

Razlozi za djelovanje na europskoj razini (*ex ante*):

Premda je poboljšanje omjera ulaganja i BDP-a u EU-u zamjetno, ono nije dovoljno da bi nadoknadilo godine nedovoljnog ulaganja i zadovoljilo potrebu za strukturnim ulaganjima u Uniji uzimajući u obzir tehnološke promjene i globalnu konkurentnost, među ostalim u području inovacija, vještina, infrastrukture, malih i srednjih poduzeća, te na potrebu da se odgovori na ključne društvene izazove, kao što su održivost i starenje stanovništva. Države članice ne mogu same nadoknaditi nedostatak ulaganja. Potrebna je stalna potpora radi uklanjanja tržišnih nedostataka

³⁰

Kako je navedeno u članku 58. stavku 2. točkama (a) ili (b) Financijske uredbe.

ili rješavanja problema neoptimalne razine ulaganja kako bi se u ciljnim sektorima smanjio nedostatak ulaganja i ostvarili ciljevi politika Unije. Proračunsko jamstvo s učinkom financijske poluge i usklađeno s tržištem djelotvorna je dopuna bespovratnim sredstvima iz proračuna EU-a. Intervencijom na razini Unije ostvaruje se učinak ekonomije razmjera u primjeni inovativnih financijskih proizvoda jer se tako mobiliziraju ulaganja iz privatnog sektora u cijeloj Uniji i najučinkovitije koriste institucije EU-a i njihova stručna znanja. Intervencija Unije otvara vrata diversificiranom portfelju projekata u Uniji i omogućuje inovativna financijska rješenja koja se mogu dodatno razvijati ili kao takva primjenjivati u svim državama članicama. Tako je multiplikacijski učinak i učinak na terenu mnogo veći od učinka koji bi se mogao ostvariti inicijativom u jednoj državi članici, osobito kad je riječ o velikim programima ulaganja.

Očekivana dodana vrijednost Unije (*ex post*)

Inicijativom bi se partnerima u provedbi trebala omogućiti provedba operacija financiranja i operacija ulaganja u ciljnim područjima strateških ciljeva politika Unije. Multiplikacijski učinak trebao bi se ostvariti pružanjem jamstva EU-a i privlačenjem privatnih i javnih ulaganja.

Inicijativom bi se do kraja višegodišnjeg financijskog okvira trebala mobilizirati sredstva za projekte u iznosu od 650 milijardi EUR. Time bi se pridonijelo uklanjanju nedostataka na tržištu i omogućio pristup financiranju subjektima koji inače ne bi mogli dobiti financiranje po razumnim uvjetima i na taj način povećala razina ukupnih ulaganja u Uniji te potaknuo rast i zapošljavanje.

1.4.3. Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava

EFSU se pokazao važnim čimbenikom u uklanjanju nedostatka ulaganja i rješavanju problema neoptimalne razine ulaganja u razdoblju nakon gospodarske krize. Budući da je nedostatak ulaganja i dalje prisutan, postoji potreba za ulaganjima koji se u većoj mjeri temelje na politikama radi rješavanja problema konkretnih neoptimalnih razina ulaganja.

Proračunsko jamstvo u okviru EFSU-a pokazalo se djelotvornim sredstvom za povećanje učinka ograničenih proračunskih sredstva.

U brojnim područjima utvrđeno je preklapanje između potpore u i financijskih instrumenata u okviru EFSU-a kojima se centralizirano upravlja i drugih financijskih instrumenata kojima se centralizirano upravlja. Svrha je integracije svih budućih programa ulaganja Unije u jedinstveni fond pojednostavnjenje, povećanje fleksibilnosti i uklanjanje mogućih preklapanja među sličnim instrumentima EU-a za poticanje ulaganja.

Tehnička pomoć i savjetodavne usluge neophodni su kako bi se poboljšao kapacitet država članica i promotora projekata da osmisle, razviju i provedu projekte ulaganja. Za razdoblje 2021.–2027. predlaže se da se u okviru fonda InvestEU objedine inicijative za pružanje tehničke potpore projektima ulaganja, kojima se centralizirano upravlja.

1.4.4. *Usklađenost i moguća sinergija s ostalim odgovarajućim instrumentima*

Fond InvestEU uključuje pružanje povratne potpore Unije za operacije financiranja i operacije ulaganja tako što se partnerima u provedbi osigurava kapacitet za preuzimanje rizika s pomoću proračunskog jamstva u ključnim područjima unutarnje politike. Sve te vrste potpora objedinjuju se u jedinstveni instrumenti kako bi se pojačao učinak poluge, smanjile rezervacije, izbjegla moguća preklapanja i povećala vidljivost djelovanja Unije. Moguće je po potrebi kombiniranje financiranja s financiranjem bespovratnim sredstvima (mješovito financiranje) kako bi se stvorile sinergije, npr. u sektorima prijevoza i istraživanja te digitalnom sektoru.

Odjeljak „države članice” omogućit će državama članicama da na jednostavan način mobiliziraju sredstva iz kohezijskih fondova.

1.5. **Trajanje i financijski učinak**

X Ograničeno trajanje

- X na snazi od 1.1.2021. do 31.12.2027.
- X Financijski učinak od 2021. do 2027. za odobrena sredstva za preuzete obveze i od 2021. do 2030. za odobrena sredstva za plaćanje za rezervacije u okviru jamstva EU-a.

☐ Neograničeno trajanje

- provedba s početnim razdobljem od GGGG do GGGG,
- nakon čega slijedi redovna provedba.

1.6. **Predviđeni načini upravljanja³¹**

X Izravno upravljanje koje provodi Komisija

- X putem svojih službi, uključujući osoblje u delegacijama Unije;
- ☐ putem izvršnih agencija

☐ **Podijeljeno upravljanje** s državama članicama

X Neizravno upravljanje povjerenjem zadaća izvršenja proračuna:

- ☐ trećim zemljama ili tijelima koja su one odredile;
- X međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (među ostalim, Europskoj banci za obnovu i razvoj; Razvojnoj banci Vijeća Europe; Svjetskoj banci);
- X Grupi Europske investicijske banke;
- ☐ tijelima iz članaka 70. i 71. Financijske uredbe;
- X tijelima javnog prava;
- X tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge u mjeri u kojoj daju odgovarajuća financijska jamstva;

³¹

Informacije o načinima upravljanja i upućivanja na Financijsku uredbu dostupni su na internetskim stranicama BudgWeb:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

- X tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i koja daju odgovarajuća financijska jamstva;
- ☐ osobama kojima je povjerena provedba određenih djelovanja u području ZVSP-a u skladu s glavom V. UEU-a i koje su navedene u odgovarajućem temeljnom aktu.

Napomene

Partnere u provedbi bira Komisija na temelju kriterija utvrđenih u zakonodavnom prijedlogu. Oni mogu obuhvaćati dio ili sve navedene kategorije.

Izravno upravljanje može se odnositi dijelom na uspostavu savjetodavnog centra InvestEU i portala InvestEU.

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

Partneri u provedbi redovito izvješćuju Komisiju u skladu s [Financijskom uredbom]. Oni za potrebe praćenja primjenjuju svoja pravila i postupke koji su ocijenjeni u skladu s [člankom 154.] [Financijske uredbe] kako bi ispunili zahtjeve utvrđene tom uredbom.

Komisija će pratiti ostvarene rezultate za svaku sastavnicu politike.

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. *Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole*

Jamstvo EU-a u okviru fonda InvestEU može se pružiti isključivo u okviru neizravnog upravljanja preko partnera u provedbi koji u pravilu daju svoj doprinos potpori koja se pruža krajnjim primateljima. Partneri u provedbi jesu međunarodne financijske institucije, nacionalne razvojne banke i institucije te ostali financijski posrednici kao što su tijela Unije, regulirane institucije i/ili institucije koje podliježu nadzoru bankarskog sektora. Operacije s potporom jamstva EU-a odobrila su upravljačka tijela partnera u provedbi koji na te operacije primjenjuju svoje postupke dužne pažnje i postupke kontrole. Partneri u provedbi Komisiji dostavljaju revidirane financijske izvještaje.

2.2.2. *Informacije o utvrđenim rizicima i sustavima unutarnje kontrole uspostavljenima radi smanjivanja tih rizika*

Rizik za proračun Unije povezan je s proračunskim jamstvom koje Unija pruža partnerima u provedbi za njihove operacije financiranja i operacije ulaganja. Jamstvo EU-a neopozivo je jamstvo koje se pruža na prvi zahtjev za pokrivene operacije obično na temelju portfelja. Proračun Unije i partner u provedbi dijele naknadu povezanu s rizikom iz operacija na temelju svojih udjela u podjeli rizika.

Jamstvo EU-a ograničeno je na 38 000 000 000 EUR.

Unos u proračunu („p. m.”) koji se odnosi na proračunsko jamstvo za partnera u provedbi aktivira se samo u slučaju stvarnog korištenja jamstva, koje se ne može u potpunosti pokriti rezervacijama (financira se s najmanje 15 200 000 EUR postupno

do kraja 2030.). Stopa rezervacija od 40 % temelji se na prijašnjem iskustvu s EFSU-om i financijskim instrumentima.

Nepredviđena obveza koja se odnosi na odjeljak „države članice” pokrit će se uzajamnim jamstvom svake od predmetnih država članica.

Operacije financiranja i operacije ulaganja u kontekstu programa InvestEU provode se u skladu s redovnim poslovnim postupcima partnera u provedbi te dobrom bankarskom praksom. Odabrani partneri u provedbi i Komisija sklapaju sporazum o jamstvu u kojem se utvrđuju detaljne odredbe i postupci u vezi s provedbom fonda InvestEU.

Budući da partner u provedbi u pravilu preuzima dio rizika, interesi Unije i partnera u provedbi na taj su način usklađeni, čime se smanjuje rizik za proračun. Partneri u provedbi istovremeno su financijske institucije koje primjenjuju odgovarajuća pravila i postupke koji će se kontrolirati procjenom na temelju stupova u skladu s [Financijskom uredbom].

Uspostavit će se posebna struktura upravljanja radi procjene relevantnih financijskih rizika operacija (projektni tim) ili odobrenja uporabe jamstva EU-a (Odbor za ulaganja).

Komisiji će partneri u provedbi dostavljati revidirane godišnje financijske izvještaje o operacijama.

2.2.3. *Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)*

N.P.

EU jamči za operacije koje provode subjekti kojima je povjerena zadaća provedbe u skladu s njihovim pravilima i postupcima, uključujući i njihov okvir unutarnje kontrole. Troškovi za proračun EU-a nastali bi samo u vezi s posebnim zahtjevima koje bi uveo EU uz primjenu okvira unutarnje kontrole tih subjekata, što u ovom trenutku nije moguće kvantitativno odrediti.

2.3. **Mjere za sprečavanje prijevара i nepravilnosti**

Navesti postojeće ili predviđene mjere za sprečavanje i zaštitu, npr. iz strategije za borbu protiv prijevара.

Odabrani partneri u provedbi kontrolirat će se procjenom na temelju stupova koja je predviđena u [članku 154.] [Financijske uredbe], kojom se osigurava visoka kvaliteta sustava unutarnje kontrole i sustava neovisne vanjske revizije. Osim toga, oni će morati ispuniti zahtjeve iz [glave X.] [Financijske uredbe]. Partneri u provedbi su financijske institucije koje raspolažu okvirom unutarnje kontrole. Budući da fond InvestEU pruža povratnu potporu, primjenjivat će se postupci dužne pažnje te praćenje i kontrola partnera u provedbi, osim ako se u tim postupcima utvrde nedostaci. Osim toga, člankom 24. prijedloga uredbe predviđa se da revizije uporabe financiranja Unije koje provode osobe ili subjekti, među ostalim i oni koje institucije ili tijela Unije nisu ovlastili, budu osnova za opće jamstvo u skladu s [člankom 127.] [Financijske uredbe].

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslov višegodišnjeg financijskog okvira i predložene nove proračunske linije rashoda

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
		Dif./nedif. ³²	zemalja EFTA-e ³³	zemalja kandidatkinja ³⁴	trećih zemalja	u smislu članka [21. stavka 2. točke (b)] Financijske uredbe
1.	02 02 01 Jamstvo InvestEU	Dif.	DA	DA	DA	NE
	02 02 02 Izdvajanje rezervacija za jamstvo InvestEU	Dif.	DA	DA	DA	NE
	02 02 03 Savjetodavni centar InvestEU i Portal InvestEU te popratne mjere	Dif.	DA	DA	DA	NE
	02 01 Administrativna potpora za InvestEU	Nedif.	DA	DA	DA	NE

³² Dif. = diferencirana odobrena sredstva; nedif. = nediferencirana odobrena sredstva

³³ EFTA: Europsko udruženje slobodne trgovine.

³⁴ Zemlje kandidatkinje i, ako je primjenjivo, potencijalni kandidati sa zapadnog Balkana.

3.2. Procijenjeni učinak na rashode

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na rashode³⁵

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira:	1.	Jedinstveno tržište, inovacije i digitalno gospodarstvo
--	-----------	---

		2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Nakon 2027.	UKUPNO
02 02 01 Jamstvo InvestEU	Obveze	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm		pm
	Plaćanja									
02 02 02 Izdavanje rezervacija za jamstvo InvestEU	Obveze	1 906,742	1 945,387	1 984,325	2 026,571	2 071,143	2 114,056	2 151,776		14 200,000
	Plaćanja	1 402,505	1 574,122	1 673,829	1 805,244	1 921,368	1 994,694	2 040,875	1 787,362	14 200,000
02 02 03 Savjetodavni centar InvestEU, Portal InvestEU te popratne mjere ³⁶	Obveze	72,658	73,658	76,158	76,158	73,658	73,658	73,158		519,106
	Plaćanja	30,058	58,458	74,658	76,658	76,158	73,658	72,658	56,800	519,106
02 01 Administrativna potpora za InvestEU	Obveze = plaćanja	0,842	0,842	0,842	0,842	0,842	0,842	0,842		5,894
UKUPNA odobrena sredstva za omotnicu programa	Obveze	1 980,242	2 019,887	2 061,325	2 103,571	2 145,643	2 188,556	2 225,776		14 725,000
	Plaćanja	1 433,405	1 633,422	1 749,329	1 882,744	1 998,368	2 069,194	2 114,375	1 844,162	14 725,000

³⁵ Iznos možda nije jednak zbroju zbog zaokruživanja.

³⁶ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira:	7.	„Administrativni rashodi”
--	-----------	---------------------------

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

		2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	<i>Nakon 2027.</i>	UKUPNO
Ljudski resursi		3,432	3,432	3,432	3,432	3,432	3,432	3,432		24,024
Ostali administrativni rashodi		2,150	2,150	2,150	2,150	2,150	2,150	2,150		15,050
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	(ukupne obveze = ukupna plaćanja)	5,582	5,582	5,582	5,582	5,582	5,582	5,582		39,074

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

		2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	<i>Nakon 2027.</i>	UKUPNO
UKUPNA odobrena sredstva u svim NASLOVIMA višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	1 985,824	2 025,469	2 066,907	2 109,153	2 151,225	2 194,138	2 231,358		14 764,074
	Plaćanja	1 438,987	1 639,004	1 754,911	1 888,326	2 003,950	2 074,776	2 119,957	1 844,162	14 764,074

3.2.2. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna administrativna odobrena sredstva.
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća administrativna odobrena sredstva:

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Godine	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
--------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira								
Ljudski resursi	3,432	3,432	3,432	3,432	3,432	3,432	3,432	24,024
Ostali administrativni rashodi	1,900	1,900	1,900	1,900	1,900	1,900	1,900	13,300
Međuzbroj za NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira	5,332	5,332	5,332	5,332	5,332	5,332	5,332	37,324

Izvan NASLOVA 7.³⁷ višegodišnjeg financijskog okvira								
Ljudski resursi								
Ostali administrativni rashodi	0,842	0,842	0,842	0,842	0,842	0,842	0,842	5,894
Međuzbroj izvan NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira								

UKUPNO	6,174	6,174	6,174	6,174	6,174	6,174	6,174	43,218
---------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	---------------

Potrebna odobrena sredstva za ljudske resurse i ostale administrativne rashode pokrit će se odobrenim sredstvima glavne uprave koja su već dodijeljena za upravljanje djelovanjem i/ili su preraspodijeljena unutar glavne uprave te, prema potrebi, bilo kojim dodatnim sredstvima koja se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

3.2.2.1. Procijenjene potrebe u pogledu ljudskih resursa

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebni ljudski resursi.

³⁷

Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

– X Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi:

Procjenu navesti u ekvivalentima punog radnog vremena

Godine	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
• Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)							
Sjedište i predstavništva Komisije	24	24	24	24	24	24	24
Delegacije							
Istraživanje							
• Vanjsko osoblje (u ekvivalentu punog radnog vremena: EPRV) – UO, LO, UNS, UsO i MSD ³⁸							
Naslov 7.							
Financirano iz NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	– u sjedištima						
	– u delegacijama						
Financirano iz omotnice programa ³⁹	– u sjedištima						
	– u delegacijama						
Istraživanje							
Ostalo: stručnjaci koje su uputili i u potpunosti plaćaju partneri u provedbi							
UKUPNO	24	24	24	24	24	24	24

Potrebe za ljudskim resursima pokrit će se osobljem glavne uprave kojemu je već povjereno upravljanje djelovanjem i/ili koje je preraspoređeno unutar glavne uprave te, prema potrebi, resursima koji se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

Opis zadaća:

Dužnosnici i privremeno osoblje	Upravitelji rizikom (4) koji ocjenjuju profil rizičnosti portfelja operacija radi stalnog praćenja i kako bi osigurali da rezervacije odgovaraju odnosnim rizicima. Osoblje (20) tajništvo fonda InvestEU. Zadaće tajništva – zaprimanje prijedloga koje dostavljaju partneri u provedbi; – raspodjela prijedloga koje treba ocijeniti projektnom timu i Odboru za ulaganja; – veza s partnerima u provedbi; – veza sa Savjetodavnim odborom i Odborom za ulaganja; – organiziranje sastanaka između glavnih uprava Komisije koje su uključene u provedbu fonda InvestEU i unutarnja koordinacija izrade smjernica, koncipiranje financijskih proizvoda i ostale horizontalne aktivnosti; – pomoć upraviteljima rizika pri izradi mehanizma nadzora profila rizičnosti; – izrada sporazumâ o jamstvu i pregovaranje o tim sporazumima s partnerima u provedbi; – praćenje provedbe; – izrada izvješća; – upravljanje Savjetodavnim centrom za InvestEU.
Vanjsko osoblje	

³⁸ UO = ugovorno osoblje; LO = lokalno osoblje; UNS = upućeni nacionalni stručnjaci; UsO = ustupljeno osoblje; MSD = mladi stručnjaci u delegacijama.

³⁹ U okviru gornje granice za vanjsko osoblje iz odobrenih sredstava za poslovanje (prijašnje linije „BA”).

3.2.3. Doprinos trećih strana

U prijedlogu/inicijativi:

- ☐ ne predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju.
- ☒ predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju prema sljedećoj procjeni:

Odobrena sredstva u milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Godine	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
treće zemlje	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
UKUPNO sufinancirana odobrena sredstva	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

- ☐ Prijedlog/inicijativa nema financijski učinak na prihode.
- ☒ Prijedlog/inicijativa ima sljedeći financijski učinak:
 - ☐ na vlastita sredstva
 - ☒ na ostale prihode

navesti ako su prihodi dodijeljeni proračunskim linijama rashoda X

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Proračunska linija prihoda:	Učinak prijedloga/inicijative ⁴⁰						
	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
6 4 1 (Doprinosi iz financijskih instrumenata — Namjenski prihodi)	250,000	100,000	100,000	250,000	100,000	100,000	100,000
UKUPNO	250,000	100,000	100,000	250,000	100,000	100,000	100,000

U skladu s člankom 28. stavkom 1. prijedloga prihodi, vraćanja i povrati bit će raspoređeni u sljedeću proračunsku liniju rashoda:

02 02 02 Izdvajanje rezervacija za jamstvo InvestEU + 02 02 03

Ostale napomene (npr. metoda/formula za izračun učinka na prihode ili druge informacije)

Namjenski prihodi iz fonda InvestEU prvenstveno će se dodijeliti za podmirenje naknada

⁴⁰

Kad je riječ o tradicionalnim vlastitim sredstvima (carine, pristojbe na šećer) navedeni iznosi moraju biti neto iznosi, to jest bruto iznosi umanjani za 20 % na ime troškova naplate.